

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਨਵੰਬਰ 28, 1986

November 28, 1986

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail Reg. No. 5991

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

Weekending November 28, 1986 Vol. 5 No. 46

Price 35¢ Out of Greater Vancouver 50¢ Ph. (604)581-4473

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼

- ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਜਾਂ ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ
- ਵੈਨਾਂ
- ਪਿਕ ਅੱਪ

ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਪਹੁੰਚੋ

GILL AUTO SALES

6138 Kingsway (Near Imperial)

Burnaby

Ph. 432-7333

ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਬਾਦਲ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਕਤ-ਅਜ਼ਮਾਈ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

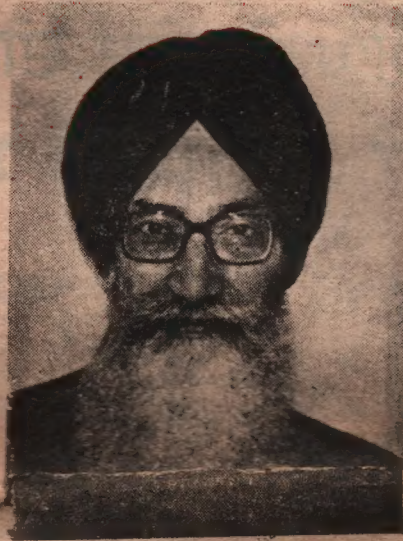
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਤਾਕਤ ਅਜ਼ਮਾਈ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਸਮਾਗਮ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ 18 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

ਸ੍ਰ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਮਤ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਨ ਨਾਲ ਜਿੱਤੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ 80 ਵੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਗੀ ਨੇਤਾ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪੰਥ ਵਿਚ ਤਦ ਹੀ ਏਕਤਾ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ।

ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਗੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਾਥੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਪਵੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤਾਰੇਪੀਡਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਵੇਂ ਰਿਹਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਹੱਦੀ ਪੱਟੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਿਆਗ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਪੰਥ ਨੂੰ ਖੇਡੇ ਖੇਡੇ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲਟੋਰੇ, ਡਾਕੂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਹੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗੀ।

ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਗਵਾ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗਰੁੱਪ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 30 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੁਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁਣ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕਰਨ। ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ।

11 ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਹਲਾਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਨਾਲ ਹੋਈ ਝੜਪ ਵਿਚ ਦਸ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਦੇ ਹੇਡ ਕੁਆਰਟਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 9 ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਅਨੁਪਗੜ੍ਹ, ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਇਕ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਦਾਤੀਵਾੜਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਅਨੁਪਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਹਿਲੀ ਝੜਪ ਵਿਚ ਇਕ ਘੁਸਪੈਠੀਆ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਦੂਜਾ ਦੌੜ ਗਿਆ। ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਝੜਪ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਸ੍ਰੀਗੰਗਾਨਗਰ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਝੜਪਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਦਾਤੀਵਾੜਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਲਲਕਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਫਾਇਰਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਕ ਘੁਸਪੈਠੀਆ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੱਢ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੱਟੜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਥੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਦੀ ਇਕ ਗਸ਼ਤੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਠ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ। ਚੁੱਟੜੀ ਦੇਣ ਤੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਮਾਰੇ ਗਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਹੇਮਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਅਸੀਂ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਹਾਂ” — 5 ਅਕਾਲੀ ਮੈਂਬਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ 5 ਅਕਾਲੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਰਵਜੀਤ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਭਾਈ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਤੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸ. ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 18 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਟੋਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

- ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ
- ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ
- ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੋ

* New * Used or * Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

Royal Furniture Ltd.

2607 Main St. (at 10th Ave.) Vancouver, B.C.

ROYAL - THE NAME FRIENDS RECOMMEND

ਪਾਲ ਤੂਰ

ਗਲਪ ਜਪਤ ਆਟੋ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸੇਲਜ਼

DR #8220

ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਜਾਂ ਪਿਕ ਅੱਪ ਖ਼ੀਦੋ

84 CHEV CELEBRITY AUTO PS PB A/C
CRUISE, — \$8495	81 CADILLAC SEDAN SEVILLE 4 DR.
LOADED — \$9995
84 MAZDA RX7 GSL LOADED - \$13950	
83 PONTIAC GRAND P LOADED 17000 KM only \$8750	
83 CHEV CAVALIA 4Dr. AUTO PS PB — \$5695	81 MUSTANG GHIA — \$4695
83 PONTIAC SUNBIRD 2 DR H/B 5 Spd. — \$6695	81 PONTIAC LEMAN — \$4695
83 - GRAND LEMANS AUTO PS PB A/C — \$7995	80 CADILLAC SEVILLE DIESAL LOADED
INC. SUN-ROOF — \$9950
82 CUTLAS SUPREME — \$6750	
81 CADILLAC SCVILLE 4 DR LOADED ONE OWNER - \$13950	
81 CADILLAC FLEETWOOD BROAGHM
2 DR. LOADED INC. SUN ROOF — \$10500	81 HONDA PRELUDE 2 DR 5 SPD. SUN-ROOF
\$6750

Many Many More Special This Week

ਫਾਈਨੈਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (O.A.C.)
ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕਅੱਪ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕੁ ਪੈਸੇ ਵੱਧ ਦੇ ਕੇ ਵਾਰੰਟੀ, ਐਕਸੀਡੈਂਟ
ਅਤੇ ਸਿਕਨੈਸ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਵੀ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ !

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਫੋਨ ਕਰੋ — ਪੁਲਾਦ ਗਿੱਲ — ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

432-7333

6138 Kingsway (Near Imperial), BURNABY, B.C.

Phone 432-7333

ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਹਲਾਕ

ਬਟਾਲਾ — ਇਥੋਂ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ-ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਸੜਕ ਉਪਰ ਪਿੰਡ ਵਿੰਝਵਾਂ ਵਿਖੇ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਸਤਿਆਂ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ ਇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਸੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਕੋਲੋਂ ਦੋ ਦੁਨਾਲੀਆਂ ਰਫਲਾਂ, ਇਕ .315 ਬੋਰ ਦੀ ਰਾਈਫਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸ਼ਨਾਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਕਿਸ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਠਭੇੜ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਤਾਰਾ ਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਥੀ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਬਚ ਕੇ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾਈ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਬਚ ਨਿਕਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਲਿਆ।

ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲਾਸ਼ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੀ ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਬੋਟ ਉਪਰ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਆਰਮਡ ਪੁਲੀਸ' ਸ਼ਬਦ ਔਕਿਤ ਸਨ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਨ।

ਹਜ਼ਾਰ ਪਿਛੇ 100 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ!

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 100 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਲ ਰੋਗ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਲ ਚਕਿਤਸਾ ਬਾਰੇ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 60 ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁਰੱਪਟ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਖੇਤਰੀ ਪਾਸ ਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪਾਸ ਪੋਰਟ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਅਤੇ ਪਾਸ ਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇਕ ਕਲਰਕ ਕੁਲਭੂਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਦਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਫਰਾਰ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕਾਹਲੋਂ ਦੇ ਘਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਛਾਪੇ ਵਿਚ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏਆਂ ਨਕਦ, 2000 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ, ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਭੇਦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੈ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ 65 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ, 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ, 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਅਤੇ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਵਾਈਲਾਂ ਗੁੰਮ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਸ ਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਲਰਕ ਕੁਲਭੂਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁਛਗਿਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਸ੍ਰੀ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੇ ਜਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਮਾਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਪਾਸਪੋਰਟ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਛਾਪੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਕਾ ਨੇਤਾ ਕਤਲ

ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ — ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਇੱਕਾ ਨੇਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਦੋ ਅਣਪਛਾਤੇ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਾਇਰਿਗ ਦੀ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ 'ਚ ਰਾਹ ਜਾਂਦਾ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਪੈਦਲ ਹੀ ਆਏ ਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਬਰਾੜ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਗਏ।

ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੰਘ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਨਵੀਨਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜ ਕਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਸੰਗਠਨ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਰਿਥੋਰੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹਿਸਾਮਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਖਤਰਨਾਕ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਹੇੜੂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿੰਘ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਧੜੇ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਨਵੀਨਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਕ ਭਰੋਸ਼ਾ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਾਤਲ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਲਸ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਭੇਦ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਉਚ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅੱਤ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖਬਰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ੇਖ਼ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਦਮਾਤ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵਿਤਾ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦੁੱਖ 'ਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੈ।

ROKKO SAREES & FABRICS

6201 Fraser Street

VANCOUVER

Tel: 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ

ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਿਆਸਤ ਇਸ ਸਮੇਂ 30 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ 9 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪੱਖੇ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਪਲੜਾ ਭਾਰੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਪੜੇਬੰਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੋਪਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਪੱਖੇ ਪੂਰੀ ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਈ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਕਰਾਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਤ ਦਿਨ ਦੇ ਕਰਵੀਊ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਨ ਦਾ ਖੋ ਬਣੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਏ ਦਿਨ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਨਿੱਤ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਬਣਦੇ ਹਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਵੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਗੋਲਕ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਖਾਤਰ ਸਿਰ ਪੜ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ — ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਵਾਹ ਵਾਸਤਾ ਹੈ? ਬਾਦਲ ਪੱਖੇ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਹਥਿਆਉਣਾ ਹੈ — ਬਰਨਾਲਾ ਸਭ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਝੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਰਦ ਇਸ ਸਮੇਂ ਫੇਰ ਟੋਹੜੇ ਦੇ ਹੋਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਟੋਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭਿੜਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ — ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਥਮਗੁਥਾ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਵਾੜੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪੱਖੇ ਵਿਚ ਵੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ — ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤੋੜੀਆਂ ਹਨ।

30 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਚੋਣ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਬਰਨਾਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਆਪ ਹੀ ਤੋੜ ਦੇਣ। ਫਿਰ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਂਗ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਪੱਖਾ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗਾ ਰਜਵਾੜਾ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਖੇਲ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ 30 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਰੁਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ — ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਲਹੂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਹਿਮੇ ਸਹਿਮੇ ਲੋਕੀਂ ਫਿਰਦੇ, ਕੰਬਦੀ ਜਾਪੇ ਜਾਨ,
ਨਾ ਇੱਛਰਾਂ ਮਾਂ ਰੋਂਦੀ ਦਿਸਦੀ, ਨਾ ਪੂਰਨ ਕੁਰਬਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਕੋਇਲਾਂ, ਕਿੱਥੇ ਅੰਬ ਨੇ, ਕਿੱਥੇ ਮਾਲੀ ਦੇ ਦਰਬਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਸਮਾਨ।

ਕਿੱਥੇ ਸਿਦਕ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ, ਕਿੱਥੇ ਵੀਰ ਨੇ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਨ,
ਕਿੱਥੇ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਮਖੌ, ਕਿੱਥੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਮਹਾਨ।

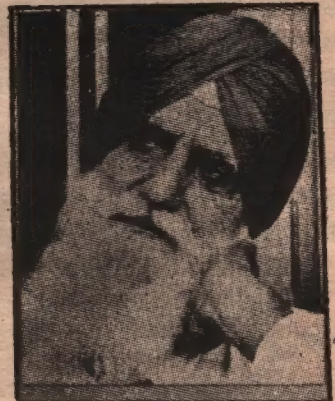
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣ : ਦੋਹਾਂ ਦਲਾਂ ਲਈ ਵਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ

—ਗਿਆਨੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ—

ਜ: ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ-ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ.: ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਜ਼ਰੂਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਖਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਹਰ ਗਿੱਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਿਤੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵੀ ਲੰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ.: ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਪੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ, ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਪੱਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇ ਪੱਖੇ ਹੋਣਗੇ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਤੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਪੱਖਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਟੈਸਟ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗੇਗਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕਨਵੈਂਸਿੰਗ ਜਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਪਿਛੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦੇ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜਦ ਸਖਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਚੋਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਪਰ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਰੰਭ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸ 'ਚੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਜ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਦੇ ਇਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮੱਧਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦਾ ਇਕਮੁਠ ਨਿਰਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਹੀ ਲੜਨ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨਿਜੀ ਇੱਛਾ ਇਕਮੁਠ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜਿਤ ਜਾਣ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਇਸ ਚੋਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਵੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮਿਲਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ

ਜ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ-ਚੋਣ ਲੜਨ
ਲਈ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ
ਗੱਲ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ।

ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸਵਰਗੀ ਸ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪੱਖੇ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ.: ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਾਰਨ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਜਵਾਲ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਜੋ ਵੀ ਪਤਾ ਹਾਰੇਗਾ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੁਟ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪੱਖਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਖਾਵੇਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

* * * *

ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟੁਟਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪੱਖੇ ਨੂੰ ਨੀਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲੀਡਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵਧੇਰੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗੀ। ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਈ ਅੰਦੋਲਨ ਆਰੰਭ ਦਿਤੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਜਦ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੋਵਾੜ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਵੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਰਣਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਡਿਗੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕੁਝ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਬਾਗੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਸੰਦੇਹਾਜ਼ੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦ ਕਦੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਧੀਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੱਟਿਸ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕੋਸਦੇ ਹਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਤਿੰਨ ਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਕ ਹਨ ਜੋ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਸ: ਬਾਦਲ ਦੇ ਪੱਖਿਆਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦ ਕਦੀ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਬਾਦਲ ਪੱਖੇ ਦਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ.: ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਵਾਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੋਵੇ? ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਦਲ ਪੱਖੇ ਦੀ ਇਹ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 6 'ਤੇ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

For help contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who was 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

- Filing a successful application for immigrant visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office :

433-4685

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C. **Tel: Off. 873-9441**

ਸਪੇਸ਼ਲ ਅਨਾਉਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੇਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੇਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

ਪਾਇਲ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਾਇਲ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 14 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਪੀ. ਨਾਗਰਥ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਕ 15 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ 14 ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਆਰ. ਭੱਟੀ, ਸਾਬਕਾ ਐਸ. ਪੀ. ਭੁੱਲਰ, ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਰਾਜ ਕੁਸ਼ਨ ਬੇਦੀ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿਪਾਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਮੁਰਾਬਕ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ 14 ਅਗਸਤ 1983 ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਲੜਕੀ ਦੇ ਅਗਵਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ ਇਕ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 39 ਦੀ ਇਕ 15 ਸਾਲਾ ਲੜਕੀ ਗੀਨਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਸ ਦੀ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਖੁਰਦਾ ਵਿਚ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੀ ਇਕ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਗੀਨਾ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਗੀਨਾ ਪਿਛਲੀ 30 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਕਤ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਧਾਰਾ 363, 366 ਅਤੇ 376 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ. ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੀਨਾ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੇਲ ਗੱਡੀ 'ਚ ਦਫ਼ਤਰ

ਸਟਾਕਹੋਮ — ਸਵੀਡਨ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਫ਼ਤਰ ਹੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਗੱਡੀ 'ਚ ਦਫ਼ਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਐਨ ਲਾਰਸਨ ਨੇ ਬਣਾਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਦਫ਼ਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਟਾਈਪ ਰਾਈਟਰ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵੀ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਨੂੰ ਆਮ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਗੱਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੋਡ ਆਫਿਸ ਵੈਸਟ੍ਰਾਸ ਤੇ ਸਟਾਕ ਹੋਮ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਸੁਰ ਕਢੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ
ਨੀ ਤੂੰ ਰੂਹ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇ ਜਾਨ।

SUN FOODS Grocery Store

32032 - Loughheed HWY. Mission, B.C.
Ph. 820-1650

ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਦਾ ਸਟੋਰ ਜਿੱਥੋਂ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਵੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

'ਖਾਲਿਸਤਾਨ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ' ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ' ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।

'ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ' ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ' ਨੀਤੀ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਦੀ ਕੜੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਗਤਬਤ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਤਾਮਿਲ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਰੂਸੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ

ਹਨ। ਭਾਰਤ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਾਨੇ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਟੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨੋਚਾਹਲ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਥਾਂ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਰਤਰਫੀ ਨੂੰ ਚੈਲੰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਕਾਫੀ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ

ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ

ਬੰਗਲੌਰ — ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ (ਸਾਰਕ) ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਮ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਣਕਾਰ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਕ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਤਵਾਦ ਦੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿਚ ਲਗੇ ਹੋਏ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਗਰੁਪ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

ਸਾਰਕ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿਚ ਇਕ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਤਵਾਦ ਖਾਸ ਕਰ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਤਵਾਦ ਦੀ ਡਟਕੇ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਆਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੋਜ ਦਿਤਾ। ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਸਮੇਂ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਯਾਦ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਜਲੰਧਰ — ਗੁਾਮ ਸਭਾ ਲੰਗੋਰੀ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾ ਸਾਥੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਰਕ, ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਫੰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਕਮ ਗਰਾਮ ਸਭਾ ਲੰਗੋਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

18 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇੜੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹਥੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਤਿੰਨ ਜਖਮੀ।

ਦੀਪਕ ਅਸੀਂ ਸਿਪਾਹੀ ਹਾਂ ਸੰਤ ਵੀ ਹਾਂ ਰੂਪ ਕਰੋ ਸਾਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਨਾਂ ਕਦੀ ਤੇੜ ਆਵੇ, ਟੁੱਟੇ ਕਦੀ ਨਾਂ ਧਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ

ਬਲਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰਕ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ ਵਧੇ ਫੁੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗੀ।

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

Passport Photos 5 Mins. Service

Quality Portraits

Our Bussiness Weddings

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta

Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫਟੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੋਲਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

GM

GM

WESTMINSTER
CHEVROLET OLDSMOBILE

"we run a very simple business"
Telephone (604) 521-7731

1984 ਦੇ ਗਰੇਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

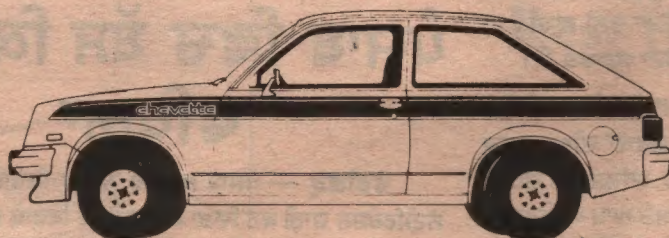
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਵੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ, ਪਿੱਕ ਆਪ ਆਦਿ ਹਨ। ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫ਼ੂਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 +5531

12th. Street at Queens Ave., New Westminster - B.C.

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ

ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਤਿ-ਵਾਦੀਆਂ 24 ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ

ਢਾਕਾ - 19 ਨਵੰਬਰ — ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਚਿਟਾਗਾਂਗ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਚਕਮਾ ਬਾਗੀ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਹਨੀ ਨੇ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਹਨੀ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਗਵਾ ਕੀਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦਸ ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਬਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਬਾਗੀ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖੁਦ ਮੁਖਤਿਆਰ ਇਲਾਕਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੀਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਹਨੀ ਨੇ ਵੱਜ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਤਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਹਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਹੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਏਕਤਾ ਫਾਰਮੂਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪਾਸ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਰਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਲਾਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਚੋਣ ਜਿਤ ਗਏ ਤਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਸੰਕਟ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ: ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਹਾਰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਈ ਮੰਤਰੀ ਪਦਵੀਆਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦੇਣਗੇ। ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਈ ਵਿਧਾਇਕ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਬਨਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਆਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਨਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਇਛਕ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਦਰਜਨ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜ: ਟੋਹੜਾ ਨਵੇਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ।

ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢੰਗ ਅਪਨਾਉਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਜ਼ਰੂਰ ਚਲੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਇਹ ਤਿਖਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਨੌਕੇ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।

* * *

ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ 1970 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1986 ਤੱਕ ਨਰਮ ਖਿਆਲੀ (ਮਾਡਰੇਟ) ਅਕਾਲੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਨਾਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬਾਦਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੀ ਮਾਡਰੇਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਸੀ। ਸ: ਬਾਦਲ ਜਦ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਦੇ ਲੀਡਰ, ਆਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰਖਿਆ। ਇਸੇ ਸਿੱਧ ਨੇ ਹੀ ਸ: ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਲਿਆ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਆਪ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੌਮੀ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਸਰਵੋੱਚ ਲੀਡਰ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨਾਲ ਪਈ ਮਿਤਰਤਾ ਕਾਰਨ ਆਪ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਮਾਡਰੇਟ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸਦਾ ਨਰਮ ਅਤੇ ਗਰਮ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੀਡਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਗਰਮ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੀਡਰ ਬਣ ਗਏ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਲੀਡਰ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਤਲਖੀ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ।

ਸ: ਬਾਦਲ ਆਨੰਦਪੁਰ ਮਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸਨ ਆਪ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਸਨ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦ ਤੋਂ ਆਪ ਵੱਖਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਹਨ ਆਪ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿਤ ਰੱਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾੜੇ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਲਗੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਕ ਖਾੜਕੂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਬੋਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਸਾਰੂ ਰੋਲ

ਗੁਰਮੇਲ

‘ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ’ ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਵਹਿਮਾਂ, ਭਰਮਾਂ, ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ ਅਤੇ ਪੁੱਛਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰਗਾ ਕਰਨ ‘ਚ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ‘ਚ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਲਵਾ ਇਲਾਕਾ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ‘ਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੌਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮਾਨਤ ਵਜੋਂ 1000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਇਹ ਚੇਲੰਜ ਅਣਕਬੂਲਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਜਦ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਇਕਾਈ ਕੋਲ ਇਕ ਸਾਧ ਨੇ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ 1000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਵੰਗਾਰ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿਆਗੀਆਂ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਨੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰਾਮਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੋਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਆਪਣੀ ਅਗਾਧਨਾ ‘ਤੇ ਤਪ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਮਿਥੀ ਗਈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਚੇਲੰਜ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ‘ਤਪ ਤੇਜ਼’ ਠੀਕ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਉਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਮੰਨ ਲਏ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

24 ਅਕਤੂਬਰ 1986 ਨੂੰ ਮਹਿਲਾਂ ਚੌਂਕ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਧ ਦੀ ਪਰਖ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆ ਪਹੁੰਚੇ।

ਸਾਧ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ

ਹੱਥਫੇਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਕਰਾਮਾਤੀ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋਤਸ਼, ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਅਤੇ ਤਵੀਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਉਪਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਤਾਂ, ਪਰੇਤਾਂ ਅਤੇ ਕਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਐਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਤ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗੇ ਜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਏ ਮਸਲਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀਲਬੰਦ ਨੌਟ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਦੱਸ ਸਕੇ, ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 30 ਸਕਿੰਟਾਂ ਲਈ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਉਪਰ ਬਿਨਾਂ ਸੜੇ ਚਲ ਸਕੇ, ਆਪਣੀ ਯੋਗਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਡ ਸਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਭੂਤ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਸ ਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੰਤਰ ਵਗੈਰਾ ਨਾਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਵਗੈਰਾ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇ।

ਇਉਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ‘ਤੇ ‘ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਾਧ’ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦਿਆਂ ਨਿਸ਼ਚਤ 12 ਤੋਂ 1 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਪਰ ਸਾਧ ਨਾ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਧ ਦੇ ਨਾ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਉਹ ਸਾਧ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਗੇ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਰ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਖੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਧ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਡੇਰਾ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰੀ ‘ਤੇ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਧ ਨੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਉਤੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਦੌੜ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਦਾਲ ਫੁਲਕਾ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਗੋਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਟੂਣੇ, ਮੰਤਰਾਂ ‘ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧ ਦਾ ਮੁਖੰਟਾ ਲਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ‘ਤੇ ਸਾਧ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਰੱਖੀ ਰਕਮ ਜਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਏਕਾ ਜ਼ਰੂਰੀ — ਮਹਾਲੋਂ

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ — ਤਖਤ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਕਠੌਰ ਸੰਕਟ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਲੋਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ) ਏਕਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਸਟੈਂਡ ਉਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਏਕਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਂ ਬਿਆਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ ਕਿ 30 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਕਤਾ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਏਕਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਖੇਡ-ਖੇਡ ਕਰਨ ਉਤੇ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਉਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜਬਰ ਹੁਣ ਨਾ-ਕਾਬਲੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਏ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੱਸ ਕਿਰਾਇਆ ਵਧਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏ 17 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਚੌਧਰੀ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੁਸਾਫਰ ਕਿਰਾਇਆ 5.58 ਪੈਸੇ ਫੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 7.50 ਪੈਸੇ ਫੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਧੇ ਹੋਏ ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਡੀਲਕਸ, ਏਅਰਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਅਤੇ ਲੋਕਲ ਬਸਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

“ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੈਲੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੇ”

ਮੋਰਿਭਾ — ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾ ਬਣ ਜਾਣ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਚਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਲਾਇਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ‘ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਝੋਕੀ ਹੈ ਉਥੇ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਲੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਫਿਰਦੌਲਾਂ ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੋਸਤਾਂ ‘ਤੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਹਮਦਰਦ ਹਨ।

ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਈਸਾਪੁਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵੀ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੈਂਬਰ ਪਾਸ ਮਕਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਨਿਰੋਲ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਈਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਚਿੱਠੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਦੋਵੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੱਕਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੁਣ ਰਾਜ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੁਸਾਫਰ ਟਿਕਟ ਇਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਕਿਰਾਇਆ ਜੇਕਰ 20 ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬਣੇਗਾ ਤਾਂ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ 30 ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ 50 ਪੈਸੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਸਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਬੱਸ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਔਹ ਲਹੂ-ਲੇਖਣੀ

ਮਰ ਜਾਣੀ ਇਹ ਤਰਦੀ ਰਹਿਣੀ

ਜਾਣ ਵਾਲਿਓ ! ਮੇਰੀ ਇੱਕੋ—

—ਪਿਆਸ ਬਚੀ-ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣੀ—

ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਵਲੋਂ ਸੰਤ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਐਟਮੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੰਢਣ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਰੋਪੜ — ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ. ਦੇ ਲਗਪਗ 300 ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਰਿਠਾ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਉਪਰ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇਥੇ ਹੀ ਕਿਧਰੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂਗੋਵਾਲ) ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਦੋ ਅਣਪਛਾਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀ. ਜੀ. ਆਈ. ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਕਿ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਰਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਫਦ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਕਪਤਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਨਾਹਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੋਪੜ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਆਰ. ਕੁੰਡਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵਫਦ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰੋਪੜ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਗੜਗੱਜ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। ਵਫਦ ਨੇ 11 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ "ਨਿਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ" ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਸਮੂਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਕਤਲ ਸੀ ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਯੋਗ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਵਫਦ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਹਿਮ : ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉਪਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਹਿਮ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ।

ਲੰਡਨ 'ਚ 3 ਤਾਮਿਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਤਲ

ਲੰਡਨ — ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਤਾਮਿਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਫੇਰ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਲੰਡਨ 'ਚ ਇਕ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਬੰਬ ਫਟਣ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਤਾਮਿਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਜ਼ਾਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਮਿਲ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸਲੀ ਘਟਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਏਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 18 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੈ।

ਐਡੀਟਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਐਡੀਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖਣ, ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੇਅ ਆਊਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ :

D.B.
23524 - AMF
Vancouver, B.C. V7B 1W2

ਬੰਗਲੌਰ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ।

ਬੰਗਲੌਰ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਗੱਲ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦੀ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੰਡਨ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜੋ ਹੀਰੋਇਨ ਫੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਫੀਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਫੀਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹੀਰੋਇਨ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਹੀਰੋਇਨ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਫੀਮ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਰੱਦ

ਬੰਗਲੌਰ — ਤਾਮਿਲ ਸੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜੋ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ ਹੋਮਲੈਂਡ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਤਾਮਿਲਾਂ ਲਈ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਠੋਸ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਜੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਬੰਗਲੌਰ ਦੀ ਸਾਰਕ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਲੰਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਵਰਧਨੇ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤਾਮਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਵਰਧਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਮਿਲ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।

ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਐ ਪੰਜਾਬ ਤੇਰੀ ਰੂਹ ਕਿਥੇ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ ਉਹ ਅਲਬੇਲੇ ਗੱਭਰੂ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਸੰਤ ਮਹਾਨ।
ਹਰ ਚਿਹਰਾ ਹੈ ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ, ਬੰਦਾ ਹਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਿੱਥੇ ਤੇਰੇ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਨੇ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਲੁਕਮਾਨ।
ਕਿੱਥੇ ਮਾਵਾਂ, ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ, ਕਿੱਥੇ ਪੁੱਤ ਜੁਆਨ ਕਿੱਥੇ ਢੋਲੇ ਗੋਦੀਆਂ ਨੱਦੀਆਂ, ਇਸ਼ਕ ਕਿੱਥੇ ਪਰਵਾਨ।
ਕਿੱਥੇ ਧੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਕਿੱਥੇ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਵਰਦਾਨ, ਜੰਗਲ ਖੋਲੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਦਿਸਦੇ, ਜੂਹਾਂ ਦਿਸਣ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ — ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਘੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਨੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋੜਾ) ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਲਚੀ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੀ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਲਚੀ ਨੇ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਸੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ. ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮਾਇਤ ਮੰਗਣ ਆਏ ਸਨ। ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਪੂਰਨ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਗੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੇਗੀ

ਕੋਟਕਪੂਰਾ — "ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ. ਟੀ. ਆਈ., ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਕੀਤੀ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਲਈ ਇਕ ਚੈਲੰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਰ ਹੁਣ ਕਦੇ ਵੀ ਪੁਲਸ ਜਾਂ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲ ਕਾਲਜ ਅਹਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਫਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦਾਖਲਾ ਹਰ ਗੋਲੇ ਡੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਡੀਅਮ ਮੈਂਬਰ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਖਰਾਣਾ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੇ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦਿਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲਾਂ ਦਾ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਜੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕੋਈ ਸਖਤ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇਗੀ।

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਕਦੇ ਵੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਥਾਣੇ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਫੜ-ਫੜੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਕਿ ਜੇ ਫੇਰ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਹੋਈ ਜਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

**BUYING
SELLING**

Free Evaluation For Your Property Call Any Time Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548
Pager - 687-1985 #2229

Malkit Dhani,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85,86

ਤੈਨੂੰ ਰਾਂਝੇ ਵਰਗਿਆਂ ਚੁੰਮਿਆਂ
ਤੇਰੀ ਉਚ ਤੋਂ ਉਚਤੀ ਸ਼ਾਨ।
ਨੀ ਜਾ ਮੂੰਹ ਲੱਗੀ ਸ਼ਾਮ ਦੇ
ਤੋਂ ਕੀ ਕੁਛ ਕੀਤਾ ਦਾਨ।

ਬੰਦ - ਜਲੂਸ
ਕਰਵਿਓ - ਪੁਲੀਸ
ਆਮ ਦਿਨ - ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ

ਬੰਦ ਵਾਲ ਦਿਨ ਨੇਤਾ ਮਿਲਦੇ ਕਰਵਿਓ ਵੇਲੇ ਵਰਦੀਆਂ
ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜ ਅਸਾਡਾ ਦਰਦਮੰਦਾਂ ਦੇ ਦਰਦੀਆਂ

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ — ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ

ਰੋਪੜ — ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਨੇ ਇਥੇ 33ਵੇਂ ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਪਤਾਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਵਸੋਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਵਡੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਘੱਟ ਵਿਆਜ 'ਤੇ 38 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਰਜ਼ੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਹੁਣ ਚਿੱਟੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਤਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਅੰਦਰ ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮਿਲਕ ਪਲਾਂਟ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਕੋ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖੀਸੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣੇ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ, ਖਜ਼ਾਨਚੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਹਫਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਧਰਨਾ

ਅਟਾਰੀ — ਇਥੋਂ ਅੱਠ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਅੱਡਾ ਚੋਗਾਵਾਂ ਵਿਖੇ ਜਨਵਾਦੀ ਇਸਤਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਮਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਗਭਗ 250 ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ। ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਜਲੂਸ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੱਪੇਕੇ ਨੂੰ ਗਿਆ। ਔਰਤਾਂ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਲੂਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਜਾਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸਨ ਇਹ ਥਾਂ ਕੋਈ ਪੈਂਟੇ ਦੇ ਕਿਲੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਚੋਗਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਰੁਧ ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਧਰਨਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨੀਂਹ ਵੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਮੁਖਾ ਨਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਦੇਰਾਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ। ਦਾਲ ਚਾਹ ਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪੱਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਔਰਤਾਂ ਇਸੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਤੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਮਰਦ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਪੀਲਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹੋਣ ਲਗਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਅਲਗ ਅਲਗ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਉਹਨਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉਤੇ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਠੇ ਵਡੇ 'ਮਿੰਨੀ ਬਲਿਊਸਟਾਰ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ

'ਸੰਡੇ ਆਬਜ਼ਰਵਰ' ਦੀ ਇਤਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਅਤੇ ਬਲੈਕ ਕੋਟ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਆਰ. ਆਈ. ਨਗਰਾਨੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਬਲੈਕ ਕੋਟ ਕਮਾਂਡੋ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਨ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰਾਨੀ ਨੇ ਕਈ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ। ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬੀਊਰੋ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਕੀਤਾ। ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬੀਊਰੋ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਚ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦੇ ਮਿੰਨੀ ਬਲਿਊਸਟਾਰ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜੁਆਬੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਹੋਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਬਲੈਕ ਕੋਟ ਕਮਾਂਡੋ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਉਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬੀਊਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਵਿਚ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਕਮਾਂਡੋ ਦਾਖਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰਾਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੇ ਗਰੇਨੇਡਾਂ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਝਟਪਟ ਹੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬਲੈਕ ਕਮਾਂਡੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਚਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲੈਕ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਨੇ ਕਈ ਥਾਂ ਨਕਲੀ ਸੰਕਟ ਵੀ ਬਣਾਏ ਤਾਕਿ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਸਤਰਕ ਰਹਿਣ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ — ਟੋਹੜਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 100 ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਵੀ ਬੇਇਤਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਆਪਣੇ ਸਲੂਕ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਸ: ਟੋਹੜਾ ਇਥੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ: ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਸ਼ਰਾਨ ਦਾ ਰਸਮ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤਿਵਾਦ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਭੇਜਕੇ 'ਬਲਿਊਸਟਾਰ ਓਪਰੇਸ਼ਨ' ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਪੱਤਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਇਕਸ਼ਾਫ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਖਤ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਹਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕਾ ਕੀਤਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਨਾਵੇਂਦਾ ਰੋਗਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਸਫਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ। 'ਗੇਸੂਨ' ਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਜਰਬਾ ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ 12ਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲ ਵਲੋਂ ਇਕਤਰਵਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19ਵਾਂ ਧਮਾਕਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਊਰਜਾ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਧਮਾਕਾ 20 ਤੋਂ 150 ਕਿਲੋ ਟਨ ਵਿਚਾਲੇ ਦਾ ਸੀ ਜੋ 650 ਮੀਟਰ ਝੂੰਘੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY

NORTH AMERICAN LIFE

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335

Res. 522-7167

DO YOU NEED PLUMBING OR ELECTRICAL SUPPLIES AND SERVICE FOR NEW HOMES OR FOR RENOVATIONS

WE DO NEW HOME PLUMBING ALSO

CONTACT:

PAUL'S

PLUMBING & ELECTRICAL SUPPLY

4774 Main Street, (At 32nd.)

Vancouver, B.C.

PH: 872-3118 (Supply)

872-7227 (Service)

"Free" customer parking at rear" OPEN SUNDAYS

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ 25 ਸਿੱਖ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਲਾਹੌਰ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਗਏ 25 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਰ੍ਹਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝੜਪ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਝੜਪ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਯਾਤਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਆਏ ਸਨ। ਇਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਜਦ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਮੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਨਾਹਰੇ ਲਾਏ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਚ'ਵੀ ਨਾਅਰੇ ਲੱਗਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹੱਥਪਾਈ ਹੋ ਪਈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦੋ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ 23 ਸਿੱਖ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ।

ਭੂਪਾਲ ਕਾਂਡ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ

ਭੂਪਾਲ — ਭੂਪਾਲ ਕਾਂਡ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਭੂਪਾਲ ਦੀ ਇਕ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਇਸ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਆਬਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ, ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ 'ਚੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਲੀਕ ਹੋਣ ਨਾਲ 3000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਗੋੜੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਭਗੋੜੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਇਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2,730 ਫੌਜੀਆਂ 'ਚੋਂ 84 ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — 19 ਨਵੰਬਰ - ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ੍ਹ ਹੇਠ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। *

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕਰੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ।

ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦਾ ਇਧਾਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਇਧਾਨਾ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰੀਲੀਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਧਾਨਾ ਨੇ 1984 ਵਿਚ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ (ਟਰਾਂਟੋ) ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਜਨਰਲ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਗਸਤ 1986 ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਚ ਉਪਚਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ (ਟਰਾਂਟੋ) ਦਾ ਇਧਾਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਲਈ ਇਧਾਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵਲੋਂ 7 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6.30 ਵਜੇ ਈਸਟ ਰਿਚਮੰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਨੰਬਰ 5 ਸੜਕ ਦੇ ਨੇੜੇ 12360- ਕੈਂਬੀ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 23 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 5.30 ਵਜੇ ਲਿਟਲ ਮਾਊਂਟਨ ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਹਾਊਸ 3981 - ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਲੀ ਹੋਣ ਨਾ ਦਿਉ ਪਹਿਚਾਨ ਆਪਣੀ, ਮੈਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਏ? ਚਿਹਰਾ ਧੋਣ ਦੇਓ ਸੀਨਾ ਤਾਨ ਕੇ ਤੇ ਉਚੀ ਧੌਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਖਲੋਣ ਦੇਓ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੇ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਮੀਆਂ ਬੀਵੀ ਦਾ ਮੁੜ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਾਇਆ

ਇਜਮੀਰ (ਤੁਰਕੀ) — ਆਪਣੀ ਬੇਗਮ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹੋ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਚੰਗੀ ਬੇਗਮ ਸੀ। ਛੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਗੁਰੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਗਮ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ 'ਆਦਰਸ਼' ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਬੇਗਮ ਨੂੰ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤੇ ਯੋਗ ਦੱਸਿਆ।

ਅੰਤੌਲੀਆ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਬੇਗਮ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਤੇ ਯੋਗ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਉਸੇ ਹੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਬੇਗਮ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਗਮ ਨੇਸ਼ਰੀਨ ਕਗਲਾਸਾ 21 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਹੰਢਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਤਰੇਜ਼ ਪੈ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 9 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਤਲਾਕ ਲਿਆ ਸੀ।

ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇਕੋ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਾਏ ਸਨ।

ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘੋਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ

ਅੰਬਾਲਾ ਫਾਉਂਟੇ, (ਨਿਜੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) — ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 16 ਅਕਤੂਬਰ 86 ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾਉਣ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਹਾਲਾਂ ਤੱਕ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 9 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਦੂਲ ਭੱਟੀ ਨੇ ਚੀਫ ਸਕੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਇਕ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੰਨੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ।

ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੋ ਕੀ ਪਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣੇਗਾ?

ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ ਵਿਚ 40 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਫੀਚਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ!

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ : ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ — 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ

ਫੋਨ : 581-4473

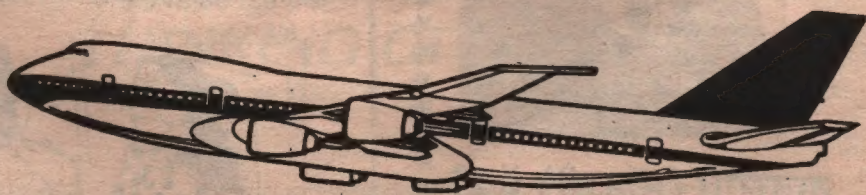
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕੀਏ। 1 ਦਸੰਬਰ, 1986 ਤੋਂ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਚਾਲੀ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਨੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਖਰਚ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 1 ਦਸੰਬਰ, 1986 ਤੋਂ ਗਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 50 ਸੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ 65 ਸੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ 25 ਡਾਲਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ 30 ਡਾਲਰ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਲਾਈਡ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 500 ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗੀ।

—ਸਰਕੁਲੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ

ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
ਬੈਂਸ ਟਰੈਵਲ ਸਰਵਿਸ

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜੀ, ਠੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

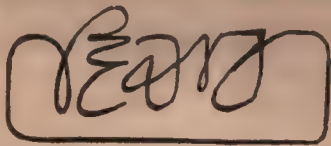
935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਸਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਐਸ. ਐਮ. ਈ. ਦੀ ਸਲੇਟ ਛੇ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀ

ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਦਾ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਸਰੀ — ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀ ਦੇ ਚਾਰ ਐਲਡਰਮੈਨ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਜੈਰੀ ਹਿਊਟ ਅਤੇ ਗੈਰੀ ਵਾਟਕਿਨਜ਼ ਨੇ ਐਸ. ਐਮ. ਈ. ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੋਨੀ ਸ਼ਰੋਂਕ ਅਤੇ ਕੈਰਲ ਕਰ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਵਲੋਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਚਾਰੇ ਸੀਟਾਂ ਐਸ. ਐਮ. ਈ. ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ, ਮੈਕੋਲੀ, ਕਿਨ ਬੁਥ, ਡੋਰੀਨ ਬੀਨਰ ਅਤੇ ਪੈਨੀ ਪਰਿਡੀ ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ।

■ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਾਈਆਂ ਰੂਪਮਾਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਮਝੋਤ ਦੀ ਲੋੜ ਓਨਾ ਚਿਰ ਹੀ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੀਟ, ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵਹਿਮ ਸਮਾਇਆ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੁਧਿਮੰਡ ਨਾਲ ਏਕਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ, ਓਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਮਝੋਤੇ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

■ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਤਕਦੀਰ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰਭਲ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀ ਜਾਏਗੀ, ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(ਨਵੀਂ ਤਕੜੀ ਦੁਨੀਆਂ)

■ ਬੁਧਿਮੰਡ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਇਕ ਅਪਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਤਰਤੀਬ ਹੈ, ਅਟੱਲਤਾ ਹੈ, ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿਆਣਪ ਹੈ।

■ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਓਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਬੁਧਿਮੰਡ ਦੀ ਰੂਹ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੁਰਜ ਚੰਨ ਤੋਂ ਹਨ ਤੇ ਉਜਾਲਾ ਗਰਮੀ ਦੋਂਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

■ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭਲਤਾ ਦਾ ਝੂਟਾ ਲੋਣ ਦੀ ਤਾਘ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਭਾਗ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰੇ।

■ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸਤੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੇਠਾਂ ਆਵਸ਼ਕਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਗਿਲੇ ਕਰਨ ਦੀ, ਤੇ ਨਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਦਲਣ ਦੀ।

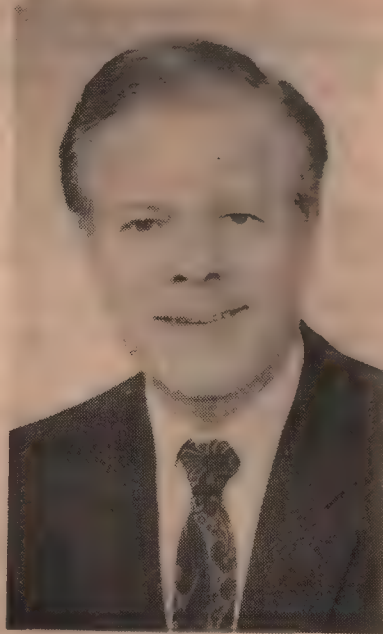
(ਸਾਵੀ ਪੱਧਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ)

■ ਸਾਰੇ ਬੁਧਿਮੰਡ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਰੂਹਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਇਕ ਰੂਹ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੁਜਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਪੁਜਾਰੀ ਹੈ—ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਹਸਤੀ ਹੈ।

■ ਦੁਨੀਆਂ ਇਕ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

■ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੁਧਿਮੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਧੜਕਣ ਹੈ।

■ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਜੇਡਾ ਚੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਵਰਗਾ ਖਿਆ-ਤਰਪੁਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

HUOT, Jerry

WATKINS, Garry

BIENER, Doreen

McNALLY, Laurae

BOOTH, Ken

PRIDDY, Penny

ਮਰਕਰੀ - ਲਿੰਕਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਡ ਟਰੱਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਂਜ ਹੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਮੁੱਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Used ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$299 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਆਂਜ-ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

BUS. 520-3055 RES. 521-2184

Ph. 520-3055

301 STEWARDSON WAY, NEW WESTMINSTER, B.C. V3M 2A5

New-West Lincoln Mercury

12th & 3rd Ave. New Westminister, B.C.

ਗੁਰਦੀਪ (ਗੋਰਡੀ) ਮੁੱਤੀ

"ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਵੇ ਦੀ ਖਬਰ ਦੀ ਆਪ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਹੈ"

"ਰਾਜ ਬੱਬਰ ਤੇ ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤੇ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਵਧ ਦਸ ਦਿਤੇ ਅਪਣੇ ਘਰ ਵੀ ਜਾਹ ਹੁਣ।"

ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਸਲੇਟ ਜਿੱਤੀ ਹਰਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਾਰਾ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 15 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 20 ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਸਲੇਟ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਕੋਪ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲੇਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ 20 ਸਾਲ ਐਲਡਰਮੈਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਰੀ ਰੋਕਿਨ 38 ਸਾਲਾ ਗੌਰਡਨ ਤੋਂ ਮਾਤ ਖਾ ਗਿਆ।

ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸੱਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਦੇ ਜਿੱਤੇ, ਦੋ ਕੋਪ ਦੇ ਅਤੇ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੀ।

ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਅੱਠ ਸੀਟਾਂ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਨੇ ਜਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸੀਟ ਹੈਰੀ ਰੋਕਿਨ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਫਿਲ ਰੋਕਿਨ ਨੇ ਜਿੱਤੀ। ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਧਿਆਪਕ ਹਰਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਾਰਾ ਵੀ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ।

ਪਾਰਕ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਸੱਤ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਐਨ. ਪੀ. ਏ. ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੇ।

ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੇਅਰ ਗੌਰਡਨ ਕੈਂਬਲਿ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਹੈਰੀ ਰੋਕਿਨ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ 20 ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਗੀਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹਨ।”

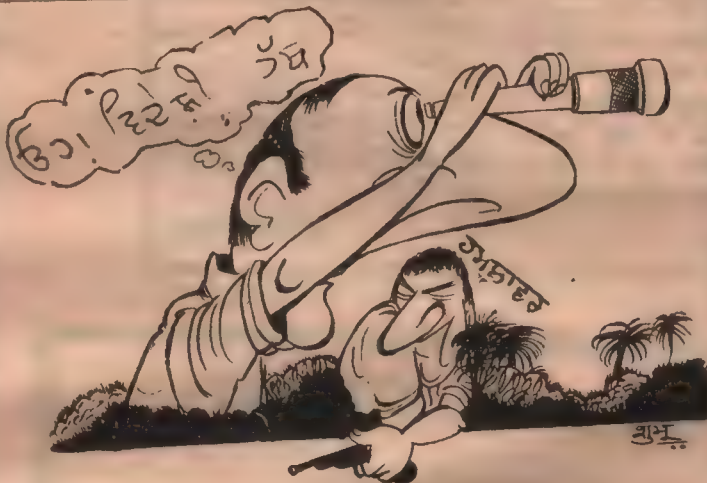
ਫਿਰਕੂ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸਮਾਗਮ

ਬਟਾਲਾ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਥਾਨਕ ਡੀ. ਏ. ਵੀ. ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ “ਫਿਰਕੂ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਖੰਡਤਾ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਕਾਮਰਾ ਨੇ ਕਹੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਘੇ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਮਸਲਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਉਠਦਾ ਰਹੇਗਾ : ਸੱਤਾਰ

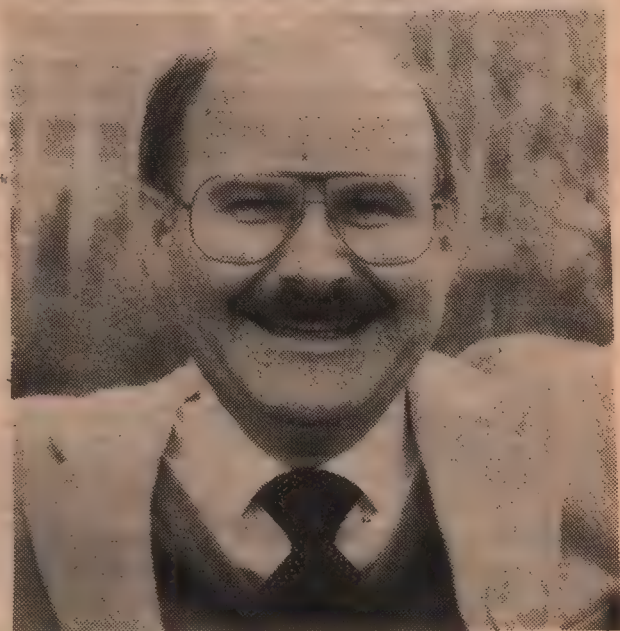
ਬੰਗਲੌਰ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਮਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸੁਲਝਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਸੱਤਾਰ ਨੇ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮਸਲਾ ਅਜੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਤਾਰ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਇਕ ਤੇ ਦੋ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਚਾਰਟਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਉਕਤ ਚਾਰਟਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤਾਂ “ਸਾਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਭਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀਵਾਲੀਆ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਦਨ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਂਤਾ ਸਰੀਨ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਸਟ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ।

ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਲੀਡਰ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮਈ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਲੀਡਰ ਬਣਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਰਾਜਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੀਡਰ ਮਾਈਕ ਹਾਰਕੋਰਟ ਹੀ ਬਣਨਗੇ।

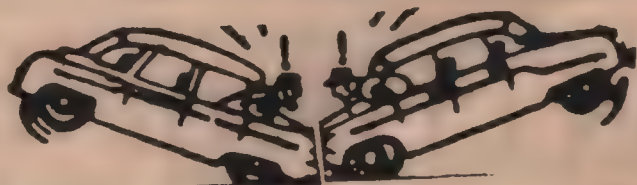
ਜੇ ਫਲ ਚੁੱਖਣਾ ਇਸਕ ਦਾ ਨੀ ਤੂੰ ਪੱਥਰ ਕਰ ਲੈ ਕਾਲਜਾ
ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਡਣ ਦਾ ਚਾਅ। ਤੇ ਸੀਨੇ ਛੇਕ ਕਰਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸੇਖਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਕਰ ਕੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਹਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ।

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਵਲੋਂ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਹਿਕਾਇਆ। ਚੋਣਵੇਂ 18 ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਦੋ ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰ ਸਰਦਾਰ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਦੀਬ ਨੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਖੱਟੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸ. ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੀਸ਼ਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਸਫੇਦ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ. ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਵਲੋਂ ਮੀਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਸਲੀਕੇ ਵਾਲੇ ਤੇ ਜ਼ਬਾਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਜ਼ਾ-ਤਰੀਨ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਪੁਰ ਸੋਝ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ—

‘ਇਥੇ ਅਕੇਵੇ’ ਦੀ ਵਜਾ ਹੋਏ ਗਿਆ ਹਰ ਸਿਰ,
ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ਖਸ ਹੈ ਬੀਮਾਰ
ਜਿਹਾ’
ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਲਫਤ ਬਖਸ਼ਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ,

ਅਜਾਇਬ ਚਿਤਰਕਾਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਨੀਲੋਂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ ਤੇ ਦਰਬਨ ਨੱਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ/ਨਜ਼ਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ। ਅਜਾਇਬ ਚਿਤਰਕਾਰ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਰ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਚੀਰ ਗਿਆ—

ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਹ ਕਿ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਤੀਕ
ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੇ ਸਵੇਰ ਤੀਕ
ਇਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਪਿਆਰੀ ਸੁਰ ਵਿਚ
ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰ ਸਰਦਾਰ ਪੰਛੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਨਵੰਬਰ '84 ਦੇ ਦੌਰਿਆਂ ਦਾ ਡੀਂਗਿਆ ਰਾਏ ਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਉਜੜ ਕੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਸਿਆ ਇਹ ਸ਼ਾਇਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ—

ਬਦਲ ਡਾਲੇ ਮਨੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ‘ਪੰਛੀ’
ਜਹਾਂ ਖੂਨ ਬਹਿਤਾ ਹੈ, ਮਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸਦਾਬਹਾਰ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਤਰਨੁਮ ‘ਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਿਚਲੀ ਟੀਸ ‘ਸਵੈ ਤੋਂ ਸਰਬ’ ਤਕ ਫੈਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਕਸ਼ਿਤ ਗ਼ਜ਼ਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਲੰਬੀ ਨਜ਼ਮ ‘ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ’ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੋਰਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੀ. ਸੀ. ਐਸ., ਕੁਲਵੰਤ ਜਗਰਾਓ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਦੀਬ ਨੇ ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਾਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਹੌਲ ਬਾਰੇ ਤਰਨੁਮ ‘ਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ—
ਕੌਣ ਹੈ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਲਾਬ ਲਾ ਗਿਆ,
ਕੌਣ ਹੈ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕਣੇ ਪਾ ਗਿਆ।
ਫੁੱਡ ਕੇ ਖੁੱਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਬੇਰਹਿਮ,
ਗੁਟਕਦੇ ਬੇਟਾਂ ਨੂੰ ਡੁਸਕਣ ਲਾ ਗਿਆ।
ਮਹਿਕ ਨੂੰ ਤਰਸੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਧਾਨ,
ਫੁੱਲ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁਰਝਾ ਗਿਆ।
ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਜ ‘ਚੋਂ ਰੋਸ਼ਮ ਦੇ ਕੀੜੇ ਵਾਂਗ ਕੱਢੀਆਂ ਕੋਮਲ ਤੰਦਾਂ ਵਰਗੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਝੁਮਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਬਿਆਰ ਵੇਖੇ—
ਰਾਤ ਅੱਧੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ
ਬੁਝ ਰਹੇ ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਵਿਚਲਾ ਫਾਸਲਾ
ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਮੇਰੇ ਹੋਠਾਂ ‘ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ
ਰਹਿ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਸੁਕਰਾਤ ਵਿਚਲਾ ਫਾਸਲਾ।

ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਹਰ ਚੰਗੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਤਰਪੂਰ ਦਾਦ ਦੇ ਕੇ ਮਾਣਿਆ ਤੇ ਜੀਵਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਿਆ।

—ਕੁਲਦੀਪ ਭਾਟੀਆ

ਟੋਹੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਦ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ — ਖਾਲਸਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ — ਸਿਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਹੀ ਚੰਗੇ ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ: ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਫਿਰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਪਾਲੇਟਿਕਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਧੜੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਡਿਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸ: ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਗਰੁਪ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਾਈ ਸੀ ਕਿ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਵੀ ਮੰਗ ਲੈਣ ਸੋ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਧੜਾ ਫਿਰ ਸ਼ਰਤ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਕਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿਲੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਗਰੁਪ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਤਾਂ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਡਿਗ ਜਾਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਾਰੀ ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਟੁਟ ਜਾਂਦੀ ਫਿਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਸਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਫਿਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਲਾਉਣੇ ਹਨ ਤੇ ਅਖੀਰ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਲੈਣੀ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਾਇਮ ਰਖਿਆ ਜਾਏ ਜੋ ਅਸਾਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿਤਾ। ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗਰੁਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੁਸੀਂ ਸ: ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਕ ਵੇਲੇ ਇਹ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਕਤਾ ਹੋ ਜਾਏ ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਮੈਂ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ: ਟੋਹੜਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਏਕਤਾ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸੀਂ ਵਿਰੁਧ ਹਾਂ। ਕਾਂਗਰਸ(ਏ) ਨੇਤਾ ਸ: ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਲ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਬੇਵਿਸ਼ਾਹੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਲਵੇ। ਅਸੀਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਸਿੱਧਲੀ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਰਾਂਗੇ। ਬਾਦਲ ਗਰੁਪ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਵੀ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਝੋਤੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਮਝੋਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ।

ਜਦੋਂ ਮਾਲੀ ਨੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਸਾਡਿਆ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਰਿਵੇਂ ਫਿਰ ਬਿਜਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਹੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਦਈਏ।

Thinking of Buying or Selling

Residential, Commercial, New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

BENCH
MARK
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

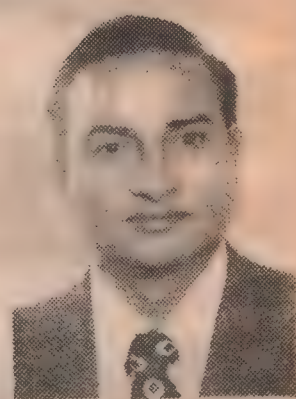
PH. 430-4233

- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW VISIT OR CALL
UNLESS YOU TRY

MR. GURU

Main Street Clothing Manufacturer

SAVE ON CLOTHING

You've Never Seen Prices in B.C. Like This Before

TWO LOCATIONS

3293 Main St. (at 17th Ave.)
Vancouver, B.C. V5V 3M6
Ph. 872-3121

9377 - 120th St.
Scott Rd. & 93rd Ave.)
DELTA, B.C. V4C 6R9

This coupon is worth:

\$ 2.00 OFF

on the purchase of any dress over \$10.00

ਸਾਇਦਾ ਬਾਠੋਰਾਏ ਇਕ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਰਗੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ 'ਜੋਗੀਆ' ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਮੂੰਦਰਾਂ, ਮੂੰਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਦਿਖਦਾ! ਵੇ ਮੈਂ ਜਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੂੰ ਦਿਖਦਾ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਵੇਂ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕਾ ਸਾਇਦਾ ਬਾਠੋਰਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਾਲ ਲੱਭੀਏ, ਬੋਲੀਆਂ ਆਦਿ ਸੁਣਾਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਇਦਾ ਜੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਗੱਲ ਬਾਤ ਹੋਈ ਜੋ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ?

? ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ

9 ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਆਦਮਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

? ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਵੀ ਤਾਂ ਦਸੋ।

0 (ਹੋਨਾਂ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਵਿਖੇਰਦਿਆਂ) ਜਨਮ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ। ਉਂਜ ਚਲੀ ਕੁ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹੋਵਾਂਗੀ।

? ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ!

0 ਬਿਲਕੁਲ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਾਂ। ਗੀਤ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੂੰਹ ਬਥਾਨੀ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਗਾਉਂਦੀ ਹਾਂ।

? ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ।

0 ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਜੋ ਸੁਵਰਗਵਾਸੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਗਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ।

? ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਸਤਾਦ ਵੀ ਧਾਰਿਆ ਹੈ।

0 ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਉਸਤਾਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਾਲ ਪਾਲੀ ਹਨ। ਜਨਾਬ ਚੰਚਲ ਮੇਰੇ ਗੁਰਭਾਈ ਹਨ।

? ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ

ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

0 ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਘਰ ਵੱਲ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਗਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਘੁਟਣ ਜਿਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

? ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕਿੰਨੀ ਸਾਇਦਾ ਦੇ ਕਲਾਮ ਗਾਏ ਹਨ।

0 ਸ਼ਿਵ ਬਟਾਲਵੀ, ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ, ਨੂਰਪੁਰੀ ਮੋਹਨ ਬਰਮਾ, ਸਫ਼ਰੀ, ਸੋਮ ਨਾਥ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ ਚੰਨ ਗੁਰਾਇਆਵਾਲਾ ਆਦਿ ਸਾਇਦਾ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ।

? ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਹੋਣਗੇ।

0 ਜੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਹਿਤਕ ਜਾਂ ਲੋਕ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ। ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਮਾਰ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਮੰਗ ਨਹੀਂ। ਬੱਸ ਇਸੇ ਕਾਰਨ...

? ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿਆਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਹਿਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਵੀ ਗਈ ਹੈ।

0 ਜੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲ ਹੋਰ ਦਸ ਦਿਆਂ, ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਗੀਤ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੋਲਦੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਵਾਕੇ ਰੱਟ ਲੈਂਦੀ ਹਾਂ। ਇੰਜ ਸਟੇਜ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਿਜਕਾਹਟ ਤੋਂ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ। ਉਂਜ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

? ਕੀ ਨਾਚ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

0 ਹਾਂ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਨਾਟਯਮ ਨਾਚ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਨਾਚ ਮੈਂ ਜਨਾਬ ਗਿਆਨ ਬੰਕਰ ਹੁਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖਿਆ ਹੈ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ।

0 ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾਨਾ ਜੀ

ਮੇਰਾ ਖੂਬ ਸਾਥ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੇਜਿੰਦਰ ਵੀਰਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਪੱਪੂ, ਪੁਨਮ ਪਾਤੀ, ਹੁਸੀਨਾ, ਮਦਨ ਲਾਲ, ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੀ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਿਥੇ ਰੱਖੀ ਹੈ।

0 629, ਮਹਿਮੂਦਪੁਰਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ।

? ਆਪਣੀ ਪਿਆਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਾਂ ਕੇ ਸੁਣਾਓ।

(ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਿਸਰੀ ਵਰਗੇ ਇਹ ਬੋਲ ਫਿਰਾ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਮਈ ਕਰ ਗਏ)

'ਅੱਜ ਭੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋ ਮੁਝਸੇ ਮਿਲੇਗੀ ਹੋਝਨੀ, ਸ਼ਮਾ! ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਜਲਾਕਰ ਦੇਖਲੇ।

—ਮੋਹਨ ਬਰਮਾ

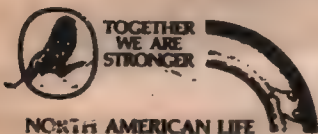
ਆਦਮੀ ਤੇ ਧਰਮ

ਤਰਸੇਮ ਗੁਜਰਾਲ

ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ 'ਚ ਸੀ
ਕੋਈ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪੀੜ 'ਚ
ਪਰ ਹਰ ਕਿਸੇ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਇਕ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ
ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ
ਕਿ ਉਹ ਕਸਮ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਗੰਗਾ ਦੀ।
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭਰੀ
ਸੀਨੇ 'ਚ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਫੜੀ।
ਪਰ ਆਦਮੀ ਪਾਗਲ ਹੋ ਉਠਿਆ ਜਦੋਂ
ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਫੜਦਾ ਰਿਹਾ ਹਨੇਰੀਆਂ ਤੋਂ
ਸਾੜਦਾ ਰਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ
ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਰਾਤ ਦਾ ਹਨੇਰਾ।
ਇਕ ਅੱਖ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ, ਲਹੂ 'ਚ ਨਹਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ
ਸੀਨੇ 'ਚ ਲਥੇ ਫੁਰਿਆ ਦੀ ਅਣਕਹੀ ਕਹਾਣੀ ਲਈ
ਉਤਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ 'ਚ
ਮਜ਼ਹਬ, ਜਿਹਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਚ ਭਰਨੀ ਸੀ ਰੋਸ਼ਨੀ
ਬੋਲੀਆਂ 'ਚ ਮੁਰਾਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ
ਭਰਦਾ ਰਿਹਾ ਠੀਕਰੀਆਂ।

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

ਪਰਸਨਲ, ਬਿਜ਼ਨਿਸ, ਗਰੁੱਪ ਇੰਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ
ਵਾਈਨਿੰਗ ਪਲੈਨਿੰਗ ਲਈ

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

CONTACT

Ph. 270-2100

Nagra Insurance Agencies

11420 Granville Ave. Richmond, B.C. V6Y 1R6

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ

ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੰਘ

ਕਿੰਨੇ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਸਨੇਹ-ਭਰਪੂਰ ਹਨ ਸੰਯੁਕਤ ਨਾਵ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਦੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ। ਜੇਕਰ ਕਹੀ ਗਈ ਮਿੱਤਰਤਾ ਸੱਚੀ-ਸੁਚੀ ਨਿਕਲੇ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲੋਭ-ਲਾਲਚ ਦੀ ਲਪੇਟ ਤੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕਿੱਭੀਆਂ ਭਾਗਾਂਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ। ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਗਿਣਤੋਂ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਜਾਂ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਭਾਈ' ਬਣਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਐਸੀ ਗੁੜੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਗੰਢਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੱਤ (ਇਜ਼ਤ) ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤਾ ਮਾਂ-ਜਾਇਆ ਦੇ ਗਿਣਤੋਂ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖਾਂ, ਵਿਚ ਕਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਪਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਕੱਲਤਾ ਦੀਆਂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਬੈਠ ਆ ਕੇ ਨਾਲ ਖੜੋਵੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਦੀ ਨਿੱਘ ਨਾਲ ਸਹਿਮੇ ਤੇ ਕੰਥਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁੰਮਣਾ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੀ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਜਾਏ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਈ ਥਾਂ ਪਿਓ-ਜਾਏ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਭੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਭਾਈ-ਭਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਓ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਆਪਸੀ ਹਾਣ-ਲਾਭ ਵਿਚਾਲੇ ਆਖੜੋਂ ਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਕੰਧ ਹੋਰ ਵੀ ਉਸਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ - ਇਕੋ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਤੋਂ ਨਾ ਆਏ ਹੋਣ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ 'ਧਰਮ-ਭਾਈਆਂ' ਅਤੇ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਭਾਈਆਂ' ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਭੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਚਿਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸੰਨ 1739 ਵਿਚ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦੇ ਕੇ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਲੁਟਿਆ। ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੋਹੇਨੂਰ ਹੀਰਾ, ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੀਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਡੱਬੀ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਗੜੀ ਦੀ ਇਕ ਤਹਿ ਵਿਚ ਧਰਕੇ ਲੁਕੋ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਹ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਝੱਟ ਇਕ ਤਦਬੀਰ ਸੋਚੀ - 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ। ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਰਬਾਰ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਭੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਹੀ ਬੈਠੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ

ਕਿਹਾ, 'ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦਾ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਵੀ ਬਣ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।' ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਲਾਹਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਧਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਮੱਲੋਮੱਲੀ ਲਾਹਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਧਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ ਇਕ ਨਾਦਰ ਹੀਰੇ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਬਣ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਜੇਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰਾਂ' ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਏਥੇ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਉਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਅਜੇਹੀ ਮਿੱਤਰਤਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਜਾਗ ਪੈਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਦੇ ਰਾਜਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣਾ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਭਾਈ' ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਡਿਊਚੀ ਵਾਲੇ ਜਮਾਂਦਾਰ ਖੁਸ਼ਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਨੇ ਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾ ਦੇ ਭਾਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਰਾਜਾ) ਨੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰੇ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਡਤ ਜੱਲੋ ਨੂੰ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾਲੀਏ ਨੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ (ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੀ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਗਲ ਵੱਢਿਆ ਸੀ) ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗੜੇ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸ਼ੇਸਾਰ ਚੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਨੁਰੋਧ ਚੰਦ ਨੂੰ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਉਘਾੜਦੇ ਹਨ।

ਸੁਕਰਚੱਕੀਆ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਸਤੀ ਕੰਧ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸੰਨ 1880 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਸਵਤੰਤਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਕਗੀਰੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਭੁੱਖ ਜਾਗ ਪਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀ 'ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕਰਾਂ?' ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਨ 1723 ਤੋਂ 1783 ਤੱਕ ਮਿਸਲ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ 1801 ਵਿਚ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਮਿਸਲ ਦੀ ਵਾਗ ਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ

ਲਈ ਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੋਚੀ (ਉਦੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵੀਹਾਂ ਵੀਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਹੀ ਸਨ)।

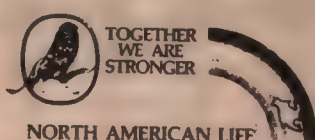
ਸੰਨ 1801 ਵਿਚ ਹੀ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਤਪੁਰਸੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਬੋਹੜੀ ਕੁ ਫੌਜ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਕਪੂਰਥਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਡਰ ਗਿਆ 'ਕਿਤੇ ਅਕਾਲਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਕਪੂਰਥਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਹੜੱਪ ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ?' ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੀਂ ਫੌਜ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਕਿਲੇ ਤੇ ਤੋਪਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਭੀ ਦੇ ਦਿਤਾ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਵੜਨ ਦੇਣਾ। ਡਰੇ ਹੋਏ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ 'ਰਾਜ ਖਾਲਸਾ' ਦੇ ਕਰਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਚੀ ਹੈ

ਤਰਨਤਾਰਨੋਂ ਹੋ ਜਾਂ ਢਲੇ ਓਧਰ
ਫੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਬੜਾ ਲਾਚਾਰ ਹੋਯਾ
ਅਗੋਂ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਣ ਮਿਲਿਆ
ਨਾਲ ਖੋਫ ਦੇ ਰੰਗ ਵਸਾਰ ਹੋਯਾ
ਡੇਰਾ ਬਾਹਰ ਹੀ ਦੂਰ ਲਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਰਸਦ ਬਸਦ ਦਿੱਤੀ ਫਿਕਰ ਭਾਰ ਹੋਯਾ।

ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਕ ਮੀਲ ਦੂਰ ਦੇਖਕੇ ਫੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੁਕਾਣ ਆਇਆਂ। ਤੂੰ ਡਰਦਾ ਕਿਉਂ ਹੈਂ? ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਫਰੋਬ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ।" ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਫੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਗ ਲੁਹਾਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਦਿਤੀ। ਪਗੜੀਆਂ ਬਦਲ ਕੇ ਦੋਵੇਂ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਬਣ ਗਏ। ਪਰ ਫੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਫੇਰ ਵੀ ਡਰੇ ਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਖਵਾਇਆ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਸੰਧੀ ਲਿਖਕੇ ਉਸ ਉਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਲਾਈਆਂ। ਜਾਣੋਂ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਗੰਢ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ।

'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿੱਤਰ' ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬੋਹੜਾ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਫੜ੍ਹੇ ਸਿੰਘ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਿਆ 'ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਮਿੱਤਰ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਪਰਲੀ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ

Rupinder S. Azad

Ph. (604) 853-0134

Looking for
The Right Kind of Life Insurance?
YES!

Choice is Yours :

Traditional VS Universal [Smokers & Non Smokers]
For Details & Free Consultation

ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ ਲਓ। ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ, ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ

Toll Free Line (in B.C.)
1-800-242-8044

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Contact:

Rupinder S. Azad

AZAD INSURANCE AGENCIES

#1 - 2619 - Cedar Park Pl. Clearbrook, B.C.

ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰਾ : ਅੰਦਰੋਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੋਂ

—ਡਾ. ਮਹੀਪ ਸਿੰਘ—

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹੈ। ਸੀਮਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਖਤਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਵੀ। ਬਾਹਰੀ ਖਤਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੀ ਭਾਰਤ ਇਕ ਵਾਰ ਚੀਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਦੀ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲਗਪਗ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਬਾਰੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੈ। ਜੋ ਜਿਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਚਰਚਾ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਉਹ ਚੀਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਨਾਗਾ, ਮਿਜ਼ੋ ਤੇ ਹੋਰ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਵਿਦਰੋਹੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ, ਨਾਲ ਲਗਵੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਨਾਹ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਪਰ ਇਹ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀਆਂ।

ਨੇਵਾ (ਹੁਣ ਦਾ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੀ ਅਤੇ ਲਦਾਖ ਦੀ ਚੀਨ ਨਾਲ ਲਗਵੀਂ ਸਰਹੱਦ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਨਾਲ ਲਗਣ ਵਾਲੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਹੱਦ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦਾ ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਇਲਾਕਾ ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵਸੇ ਹੋਏ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸੜਕਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੌਸਮ ਵੀ ਅਕਸਰ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤੀ ਸਰਹੱਦ ਉਪਜਾਊ ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਕੱਛ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਬਾੜਮੇਰ-ਜੈਸਲਮੇਰ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ। ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਾਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਤਾਂ ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਚਰਵਾਹੇ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਲਦਾਖ ਵਿਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਚੰਗੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਦੂਰ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਨ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਚੌਕਸੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਬਰਫੀਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਜੋ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਉਹ 1962 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਚੀਨੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪਿਠ-ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਰੋਲ ਓਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨਾ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਲੜਾਈ ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਗੁਜਰਾਤ ਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਲੜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਜਾਂ ਅੱਗੋਂ ਲੜੀ ਜਾਏਗੀ ਉਸ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ ਵੀ।

ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਯੁੱਧ ਚੀਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੀਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਉਹ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਮੱਦਦ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਤਾਕਤ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਉਸ ਲਈ ਵਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਾ ਸਮਝਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਹੋਏ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਜੋੜੋਂ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮੋਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਮਦਦ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਸਾਂਝ ਦਾ ਭਰੋਸਾ। ਦੂਜਾ, ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ।

ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੋਸਤ ਅਮਰੀਕਾ ਪਿਛਲੇ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਤਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉੱਤੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ 1971 ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜਾ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿਚ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਭਰੋਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਦਾ ਇਹੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਬਣਾਏ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨੇੜੇ ਆਉਣਾ ਸੱਖਾ ਵੀ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਦੌੜ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੈ। ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਦਖਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਿਤਰਤਾ ਸੰਧੀ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਰਾਦੇ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੇ ਅਖੌਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੇ ਕਰਾਕੁਰਮ ਸੜਕ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੜਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਲਦਾਖ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਵਾਸਤੇ ਖੁੰਜੇਰਾਬ ਦਰਾ ਖੋਲਣਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਆਚਿਨ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਚੀਨ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੋਣੀ, ਉਤਰ-ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਨੇਪਾਲ ਤੇ ਭੂਟਾਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਜੈਵਰਧਨੇ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਧੀ

ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਲਏ ਹਨ ਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਦੀ ਨੀਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਸੀਮਾ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਣਾਓ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੁਨ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਸੈਨਿਕ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੱਠ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਘੁਸ ਆਏ। ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਚੁਆਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਚੀਨ ਦਾ ਦਬਾਉ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਉਲਝਾ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਣਾਉਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵਧਣਾ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੀ ਹੈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਰਵੱਈਆ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਤੇ ਤਣਾਓ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੰਧ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਹਿੰਦੂ' ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ, ਬੋਲੀ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੰਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਚਾਰ 35 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਡੁੱਬੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਜਿਹੜੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਛਾਤੀ ਡਾਹ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਤਿਆਚਾਰ, ਅਨਿਆਂ ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਈ

ਸਿਧਾਂਤਗੀਤ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਖਤਰਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ, ਨਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਆਸਾਮ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਯੁਵਕਾਂ ਤੋਂ, ਨਾ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਈਸਾਈਆਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਗੋਰਖਾਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੋਰਖਿਆਂ ਤੋਂ। ਜੇ ਸਚਮੁਚ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਗੀਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਕਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਡਰ ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਤਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕੂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਕੌਮਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਖੱਲ ਪਾ ਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਦੇਸ਼-ਭ੍ਰੰਗੀ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦੂਸ਼ਣ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

TICKETS TO ANYWHERE GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (FAREEDKOT)

6612, MAIN ST. VANCOUVER, B. C.
Phone 324-3336

ਪੰਨਾ 15 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਮਿਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਲੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਤਾਂ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ 1808-09 ਵਿਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮਿਸਟਰ ਮੈਟਕਾਲ ਸਤਲੁਜ ਪਾਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ) ਰਾਖੀ ਦੀ ਸੰਧੀ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗੀ, 'ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫੌਜ ਲੈ ਕੇ ਆ ਜਾਓ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਫੌਜ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ।' ਇਕ ਸਮੇਂ ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਲਾਰਡ ਲੋਕ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ "ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਏਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਝਾਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ (ਸਤਲੁਜ ਪਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ) ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾ ਝੱਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡਰ ਤੇ ਸਹਿਮ ਤੋਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।'

'ਫਸੀ ਦਾ ਫਟਕਟ ਕੀ' ਦੇ ਅਖਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਭੱਜਦਾ? ਸਤਲੁਜ ਨੇ ਫੂਲਕੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਫਰੀਦਕੋਟੀਏ, ਪਹਾੜੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਸਤਲੁਜ ਦੀ ਕੰਧ ਤੋਂ ਉਥਰ ਗਏ ਬੇਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਰੜੇ ਹੱਥ ਹੇਠੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲਦਾ? ਸੰਨ 1825 ਦੇ ਦਸੰਬਰ ਦੀ 27 ਤਾਰੀਖ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਈਆਂ। ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਡਰਕੇ ਸਤਲੁਜ ਲੰਘ ਆਪਣੇ ਓਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਫੂਲਕੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰ ਅਤੇ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਭਾਈ' ਦੀ ਨੀਅਤ ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਉਹ ਕਹੇ 'ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭੀ ਉਹ ਜੇਹੀ ਹੋਣੀ ਐ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਰਾਮਗੜੀਏ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਐ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਤਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਸਨ। ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪਾਸੇ ਆਹਲੂਵਾਲੀਏ ਸਰਦਾਰ ਦੇ 451 ਪਿੰਡ ਸਨ। ਉਹ ਜਗਰਾਵੀ ਰਹਿਣ ਲਗ ਪਿਆ ਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਸਾਲ ਕੁ ਮਗਰੋਂ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੇ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅੱਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਛੇੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਗਲ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹਣ ਕਰਕੇ ਸਰਦਾਰ 1827 ਵਿਚ ਕਪੂਰਥਲੇ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦਸ ਸਾਲ ਉਸ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵਿਚ ਕੱਟੇ। ਨਾ ਉਹ ਆਪਣੇ 'ਪੱਗ-ਵੱਟ-ਮਿਤਰ' ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਲਾਹੌਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ। ਫੜੇ ਸਿੰਘ ਅਕਤੂਬਰ 1837 ਵਿਚ ਸੁਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਆਫਿਸ ਵੱਲੋਂ ਛਪਵਾਈ ਮੈਨੋਗਰਾਫ ਨੰ: 17 (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਰਟ ਤੇ ਵਾਕਿਆਤ) ਵਿਚ ਦਰਜ ਇਸ ਗੱਲ ਕਿ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਇਕ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਬਲ ਸਰਕਾਰ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਸੁਜਾ-ਉਲ-ਮਲਕ ਨਾਲ ਪੱਗ ਵਟਾਈ ਸੀ' ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੁਸਤਕ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮੁਥਾਰਿਕ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਹੇਨੂਰ ਹੀਰਾ ਉਸ ਦੀ ਪੱਗ ਵਿਚ ਲੁਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਰਤ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਗ ਵਟਾ ਲਈ ਹੋਵੇ।

ਕਿ ਆਪਣੀ ਚਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦਈਏ।
ਚਲੋ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਵਫਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਦਈਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹਿਰ ਆਏ ਹਾਂ ਚਲੋ ਏਨਾਂ ਹੀ ਕਰ ਚਲੀਏ,
ਹਵਾ ਦੇ ਹੱਥ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਪੈਗਾਮ ਦੇ ਦਈਏ।
ਉਹ ਹੁਣ ਆ ਗੀ ਗਿਆ ਦੇ ਦੱਸਤੋਂ ਜਦ ਤਰਫਿਆਂ ਉਰੇ,
ਚਲੋ ਉਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ਼ਰੀ ਇਕ ਜਾਮ ਦੇ ਦਈਏ।

ਕੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਟ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਥਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤੀ, ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

OFF.(604)733-1644

Res. 228- 0452

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

ਨਵੇਂ ਰਵਿਊਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

ਨੋਟ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਰਾਂਚ ਆਫਿਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਛੇਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਚ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਵੇਚ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੇਦਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਸਾ ਰਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਹਾਣੀ

ਭਿਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਹਾਂ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ

ਸਰਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜਾ ਹੋਣਹਾਰ, ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੁਆਨ ਸੀ। ਉਹ ਨਾ ਰਾਤ ਦੇਖਦਾ ਨਾ ਦਿਨ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਧੁਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਾਲੇ ਮਸੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਪੈਸਾ ਕੰਮਾ ਲਿਆ। ਜਸਵਿੰਦਰ 'ਇਨਟੀਗਰੀਅਰ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ' ਦਾ ਕੰਮ ਲਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਕਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਕਈ ਕੰਮ ਆਗਰੇ, ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਆਗਰੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਆਗਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਪਾਰੀ ਸੀ। ਉਹ 1947 ਮਗਰੋਂ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਤੋਂ ਆਗਰੇ ਆ ਕੇ ਟਿਕ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਦਿਨ ਦੁਗਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਬੂਟ, ਜੁਤੀਆਂ ਤੇ ਸੈਂਡਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਐਕਸਪੋਰਟ ਵਿਚ ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਦੀ ਫ਼ਰਮ ਨੇ ਬੇਪਨਾਹ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ।

ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰੀਫ਼, ਮਿਲਣਸਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਵਿਚ ਮਗਨ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ—ਪੁੱਤਰਾਂ, ਪੋਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਨੂੰਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਉਤੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਗ ਛਾਂ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਹਦੇ ਨੌਕਰ ਚਾਕਰ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਬਰ ਬਰ ਕੰਬਦੇ ਸਨ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣੇ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਆਗਰੇ ਜਾਂਦਾ, ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਦਾ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਮਿਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦਾ। ਦੇਣ ਲੈਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਦਾ, ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਦਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਰਤ ਆਉਂਦਾ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਹਦਾ ਇਹੋ ਨਿਯਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਕਸਾਰ ਟੁਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੇ ਗੌਰਵ ਸੀ।

ਫਿਰ ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪਾਤਾਲ ਤਕ ਹਿਲ ਗਈਆਂ। ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਇਤਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਗੇ ਕਿ ਧਰਤੀ ਡੱਲ ਗਈ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਧੁੱਪ ਦਾ ਰੰਗ ਕਾਲਾ ਸਿਆਹ ਸੀ। ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹਨੇਰਾ। ਅੱਗਾਂ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬੇਗੁਨਾਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤਣਾਅ ਘੁਲ ਗਈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਦਿਤਾ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਿਗਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਇਕ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸਕਿਆ।

ਜਦ ਭੂਚਾਲ ਥਮਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹਨੇਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ, ਉਹਦਾ ਭਵਿੱਖ, ਉਹਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਧੁਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਭੜਕਣ ਲਗਾ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਹ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਵੇ ਕਿੱਥੇ? ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਹੀ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੇ ਜ਼ਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ ਉਹ ਜਿਸ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਤਿਕਾਰਦਾ ਸੀ।

ਕੋਈ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਗਰੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਪਰ ਉਸਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਦਿਲ ਦਹਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹਦਾ ਜਾਵੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ?

ਉਹ ਜਦ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਦੀ ਇਕ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਤੇ ਕਦੀ ਉਠਕੇ ਦੂਜੀ ਸੀਟ ਬਦਲ ਲੈਂਦਾ। ਉਹਦਾ ਮੰਨ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗ ਰਿਹਾ। ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਉਹ ਹਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਟਹਿਲਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਕੱਪ ਚਾਹ ਦੇ ਪੀਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਹਦੇ ਮੰਨ ਨੂੰ ਚੈਨ ਨਾ ਆਇਆ।

ਗੱਡੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕੀ ਤਾਂ ਦਿਨ ਚੌਖਾ ਚੜ੍ਹ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਮਾੜੀ ਮਾੜੀ ਠੰਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਸੀ ਕੋਸੀ ਧੁੱਪ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ। ਉਹ ਰਿਕਸ਼ਾ ਵੜਕੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਚਿਆ। ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਕੰਬਣ ਲਗ ਪਿਆ।

ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਤਰਣ ਲਗੀਆਂ। ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈ। ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹਨੇਰਾ। ਉਸਨੂੰ ਧੁੱਪ ਕਾਲੀ ਕਾਲੀ ਲਗਣ ਲਗ ਪਈ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਤਣਾਉ ਸੀ। ਘੁਟਣ ਸੀ। ਬਾਬੂ ਜੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਲੜਕਾ ਰਾਮ ਰਤਨ ਮਿਲਿਆ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਅਗੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਨਮਸਤੇ ਬੁਲਾਈ ਪਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਫਿਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵੇਖਕੇ ਉਸਨੂੰ ਚੱਕਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਫਿਰ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਖਿਆ: “ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਚੁਪ ਚਾਪ ਕਿਉਂ ਹੋ?” ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫਾਲਤੂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ। ਰਾਮ ਰਤਨ ਦਾ ਰੁਖਾ ਜਿਹਾ ਜਵਾਬ ਸੀ।

“ਮੈਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ, ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਏ।”

“ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਏ। ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਏ?”

“ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਸੜ ਚੁਕੀ ਏ, ਬੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਏ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਾਂਗਾ ਈ।”

“ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਸੜ ਗਈ ਏ ਤਾਂ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਏ?”

“ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੱਸਿਆ ਈ ਏ।”

“ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ?”

“ਪਰ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਕਲ੍ਹ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।”

“ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਾਣਾ। ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਏ।”

“ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਉਹਦੇ ਤਾਂ ਰੋਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ।”

“ਰੋਟਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਏ।”

“ਮੈਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ।”

“ਜਿਥੇ ਮਰਜ਼ੀ, ਮੇਰਾ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਤੂੰ ਜਾਹ ਮੇਰਾ ਵਕਤ ਜ਼ਾਇਆ ਨਾ ਕਰ।”

ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਲਗਿਆ ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਵਜੂਦ ਤਿੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸਾਂਝ ਟੁਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ ਮਨਾਂ ਦੀ ਤਰੇਫ਼ ਕੋਣ ਪੁਰੇਗਾ। ਉਹ ਡਿਗਦਾ ਦਹਿੰਦਾ ਹੋਟਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਨੂੰ ਜੀ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੀ ਗੱਡੀ ਫੜਕੇ ਵਾਪਸ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਘਰ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਛਾਅ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਲਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਾਂਝ ਤਿੜਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰਾ ਟੁਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਖੋਰ੍ਹੇ ਖੋਰ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਗੁੰਝਲ ਜਿਹੀ ਪੈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਹਰ ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਬੇਹੱਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦਾ, ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਾ ਦਿੰਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਲਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕੁਝ ਖੁਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਭੂਖ ਲਗਦੀ ਤੇ ਨਾ ਪਿਆਸ। ਨੀਂਦ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਡ ਹੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੇਚੈਨੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਝੂਠ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਦਿਨ ਆ ਗਏ ਨੇ। ਭਰਾ ਭਰਾ ਦਾ ਗਲ੍ਹਾ ਕੱਟਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਫਿਰ ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਜਦ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ: “ਕਾਕਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਦਿਲੀਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ?”

“ਉਹ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਹੁਣ ਆ ਕੇ।”

“ਕਾਕਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਤਾਂ ਕਰ, ਉਹ ਠੀਕ ਠਾਕ ਤਾਂ ਏ।”

“ਅਸੀਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਏ ਪਤਾ ਕਰਕੇ।”

“ਕੀ ਮਤਲਬ, ਏਹ ਤੂੰ ਕੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਏ।”

“ਮੈਂ ਠੀਕ ਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਸਤਾ।”

“ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਏ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ, ਉਹਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁਛ।”

“ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮ ਕਰੋ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ।”

“ਵਕਤ ਨਹੀਂ! ਅਗੇ ਤਾਂ ਦਸ ਵਾਰੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੈਂ।”

“ਅਗੇ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਵਕਤ ਬਦਲ ਗਿਆ ਏ, ਉਹਦੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।”

“ਬੰਦ ਕਰ ਇਹ ਬਕਵਾਸ। ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਹਦਾ ਪਤਾ ਕਰ।”

“ਉਹ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਏ।”

“ਕਿਉਂ! ਆਖਰ ਕਿਉਂ। ਉਸਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ।”

“ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਕੀ ਕਰਦਾ।”

“ਰਤਨਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਫੋਨ ਬੁਲਾ ਲੈ, ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰ। ਦੁਸ਼ਟਾ, ਤੂੰ ਏਹ ਕੀ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਣ ਜੋਗਾ ਨਾ ਛਡਿਆ। ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲੇਗੀ।”

“ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਆਪਣੀ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੱਟੋ। ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਏ।”

“ਬਨਵਾਰੀ, ਉਸ ਸੁਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਫਰਕਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਚੋਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਭਰ ਦਾ।”

“ਹੁਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ।”

“ਮੇਰੇ ਜ਼ੌਦਿਆਂ ਜੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੀ ਤੂੰ ਭੁਲ ਗਿਆ ਏ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਧਾਮ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਕੀ ਹੁਣ ਤੂੰ ਉਹਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਭਟਕਾਏਂਗਾ। ਕੀ ਉਹ ਸਵਰਗਾਂ 'ਚ ਬੈਠੀ ਤੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰੇਗੀ। ਬਾਣੀ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂਦੀ ਏ, ਮਨੁੱਖ ਮਨੁੱਖ ਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਭਾਵ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਰੱਬ ਦੇ ਜਾਏ ਨੇ।” ਫਿਰ ਇਹ ਤੂੰ ਕੀਤਾ ਕੀ? ਤੇਰੀ ਭੁੱਖੀ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ।” ਬਾਬੂ ਤੇਜ ਭਾਨ ਬੈਲਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਹਦਾ ਸਾਹ ਉਖੜ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਲੰਘ ਤੇ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਉਹਦਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਪਰਸਿਉਂ ਪਰਸਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ।

“ਬਾਬੂ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਏ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਹਨੇਰਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿਉ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇ।”

“ਪੁੱਤਰ, ਜੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝ ਟੁਟ ਗਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੇ ਏਸ ਤਰੇਫ਼ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੋਂ ਈ ਪੂਰੇ ਜੇ ਏਹ ਦਰਾੜ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

“ਬਾਬੂ ਜੀ, ਮੈਂ ਅਜ ਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਵਾਂਗਾ “ਜੀਂਦਾ ਕਹੋ ਪੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੂਨ ਦੀ ਲਾਜ ਰਖੀ ਏ। ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਤੈਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੇਗੀ।”

ਰਾਮ ਰਤਨ ਨੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੀਤਾ: “ਬਾਬੂ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਡੀ ਤੇ ਆ ਜਾਉ।” ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਲ੍ਹ ਤੱਕ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਦਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੂਮ ਉਠਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਿਆ ਕਿ ਪਈ ਤਰੇਫ਼ ਛੋਟੀ ਈ ਪੂਰੀ ਜਾਏਗੀ। ਅੰਬਰ ਤੋਂ ਸਿਆਹੀ ਮਿਟ ਜਾਏਗੀ। ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ ਲਗੀ ਕਾਲਖ ਧੁਲ ਜਾਏਗੀ। ਉਹ ਝਟਪਟ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਆਗਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

‘ਸਮੇਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼’

ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਰੇਡੀਓ ਪਰੋਗਰਾਮ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸਮਾਂ — ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਜੇ ਤੱਕ ਚੈਨਲ — 102.7 F.M.

ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ : 581-4473

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਗੀਤ - 1**ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ**

ਦੇ ਪਲ ਹੁਦਾਰੇ ਲੈ ਕੇ ਨੀ ਜਿੰਦੇ
ਅਸਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂ ਕੇ ਚਲੇ ॥
ਜਦ ਜਦ ਮਿਹਰਾਂ ਦਰ ਤੇ ਆਈਆਂ
ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੇ ਦਰ ਨਾ ਖੁਲੇ ॥

ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖੜਾ ਕਹੀਏ
ਆਪੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਸੁਣੀਏ
ਰੋਤ ਬਲਾਂ ਵਿਚ ਭੁੱਜਦੇ ਪੈਰੀਂ
ਆਪਣੀ ਹੀ ਛਾਵੇਂ ਬਹਿ ਜਾਈਏ ॥

ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਅਥਰੂ ਜੰਮ ਗਏ
ਹੁਣ ਤਾਂ ਹੋਠਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਲਈਏ
ਖੁਲੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਜਦ ਸੱਖਣ ਰਹਿ ਜਾਵਣ
ਆਪਣੇ ਮੀਤ ਦੇ ਗਲ ਲੱਗ ਰਹੀਏ ॥

ਆਪੇ ਅਸਾਂ ਨੇ ਪੈਂਡੇ ਸਿਰਜੇ
ਆਪੇ ਸਾਥੋਂ ਤੁਰਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ
ਮੁੜ ਪੈਰੀਂ ਛਾਲੇ ਲੈ ਮੁੜ ਜਾਈਏ ॥

ਨਾ ਬੋਲਾਂ 'ਚ ਮਿਲੇ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼
ਨਾ ਕੋਈ ਕਸਕ ਕਲੇਜੇ ਲਾਈਏ
ਨੀ ਜਿੰਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਚਿਤਾ ਬਣਾ ਕੇ
ਆਪੇ ਹੀ ਸੜ ਜਾਈਏ ॥

ਗੀਤ - 2

ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਾ ਮੰਗਣਾ ਕੋਈ ਪਲ ਹੁਦਾਰਾ
ਅਸਾਂ ਆਪਣੇ ਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਾ

ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਯਾਦਾਂ ਮਰੀਆਂ
ਇਕ ਇਕ ਪੱਛ ਲਾ ਗਈਆ ॥
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ
ਕੱਚ-ਕਿਰਚਾਂ, ਖੁੱਭ ਗਈਆਂ ॥

ਨਾ ਹੁਣ ਅਥਰੂ ਨਾ ਹੀ ਹਾਸੇ
ਨਾ ਮੰਗਣਾ ਅਸਾਂ ਰਹਿਮ ਹੁਦਾਰਾ
ਆਪਣੇ ਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਾ

ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪਾ
ਆਪਣੀ ਤਨਹਾਈ ਹੀ ਲੈ ਚਲੇ ॥
ਚਾਰੇ ਕੰਨੀਆਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ
ਖੋਹਲ ਦਰ ਤੇਰੇ ਧਰ ਚਲੇ ॥
ਤੈਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅੜੀਏ
ਨਾ ਮੰਗਣਾ ਅਸਾਂ ਕੋਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ
ਆਪਣੇ ਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਾ

ਸਾਰੀ ਵਿਥਿਆ ਸਾਰੇ ਨਾਤੇ
ਛੱਡ ਦੇਖੋ, ਤਨਹਾ ਮੈਂ ਟੁਰ ਜਾਣਾ ॥
ਕੀ ਜਾਣੇ ਕੀ ਰਾਤਾਂ ਤਾਈਂ
ਛੁੱਥਦੇ ਸੁਰਜ ਨੇ ਕੀ ਕਹਿ ਜਾਣਾ ॥
ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੁਰਜ ਵੀ ਕੀ ਮਾਣ ਕਰੇ
ਨਾ ਲੈਣਾ ਚਾਨਣ ਅਸਾਂ ਹੁਦਾਰਾ
ਆਪਣੇ ਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਾ

ਮਹਿਲੀਂ ਵਸਦੀਆਂ ਧੀਆਂ**ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ**

ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ
ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੌ ਮਾਣ ਧੀਆਂ ਨੂੰ
ਦੁੱਖੜੇ ਹਰ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ

ਦੇਸ਼ ਬਗਾਨੇ ਹੋਈ ਪਰਦੇਸ਼ਨ
ਗੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ
ਕੋਣ ਸੁਟੇਗਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੁਖੜਾ
ਕੋਣ ਦਰਦ ਵੰਡਾਵੇ
ਕਿੰਜ ਮੈਂ ਤੇਜਾਂ ਸੁੱਖ ਸੁਨੇਹੜੇ
ਕਿੰਜ ਲਿਖ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ

ਕਰ ਕੇ ਉਚਾ ਸ਼ਮਲਾ ਬਾਬਲ
ਤੁਰ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ
ਕਹਿ ਦੇਈਂ ਮਹਿਲੀਂ ਵਸਦੀ ਧੀ
ਨਾ ਦਸੀਂ ਕਿੰਜ ਮੈਂ ਰੁਲੀਆਂ
ਦੁੱਖੜਾ ਦਿਲ ਦਾ ਕੋਣ ਸੁਟੇਗਾ
ਬਿਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ

ਦਸੋ ਨੀ ਅਜ ਕੋਣ ਜੋ ਮੇਰੇ
ਅਥਰੂ ਪੁਝੇ ਆ ਕੇ
ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਦਿਲਾਸਾ
ਸੀਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ
ਰੋਂਦੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕੋਣ ਕਰਾਵੇ
ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਹਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ
ਦਰ ਉਸ ਦੇ ਤੋਂ ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਮੈਂ ਕੀਤੀ
ਜਿਸ ਸੰਗ ਸਾਂ ਪਰਨਾਈ
ਮਹਿਲੀਂ ਅੰਦਰ ਮੇਰੇ ਰੁਲ ਗਏ ਹਾਸੇ
ਕੰਧੀਂ ਭਟਕੀ ਮੈਂ ਤਨਹਾਈ
ਕੋਣ ਦੇਵੇਗਾ ਦੇਈ ਦੀ ਅੰਬੜੀ
ਕਿਸ ਦਰ ਤੇ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ, ਮਾਵਾਂ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ॥

ਉਰਦੂ ਦੇ ਇਕ ਕਵੀ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਜਨਮ ਹੀ ਸੇ ਸੰਸਕਾਰ ਬੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਕੇ ਜਿਨਹੋਂ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਉਨਹੋਂ ॥

ਗਿਆਰਾਂ ਬਰਸ ਕਨੇਡਾ ਮੈਂ ਰਹਿ ਮਜ਼ਦੂਰੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਕੀ ਥੀ ਘਾਲਣਾ
ਆਈ ਡਬਲਯੂ ਏ ਕੇ ਫਾਉਂਡਰ ਬਨ ਕਰ ਯਹਾਂ-ਅਸੂਲੋਂ ਕੀ ਥੀ ਪਾਲਣਾ ॥

ਹਕੂਮਤ ਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾ ਤੂੰ — ਕਨੇਡੀਅਨ ਯਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ॥
ਸਨ 46 ਮੈਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਮੈਂ ਜੋ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਆ — ਚਾਰ ਚਾਂਦ ਲਗੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ॥

ਛੋੜ ਕਰ ਕਨੇਡਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ, ਔਰ ਐਸੇ ਆਰਾਮ ਕੋ
ਚਲਦੀਏ ਆਪ ਸਨ 48 ਮੈਂ ਮਜ਼ਦੂਰੋਂ ਕਿਸਾਨੋਂ ਕੀ ਖਾਤਰ — ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਧਾਮ ਕੋ

ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਮਜ਼ਦੂਰੋਂ ਕਿਸਾਨੋਂ ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਵੱਡਾ ਕਾਮ ਬਾ
ਯਕਜਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਉਨਕੋਂ — ਯਿਹ ਆਪਕੀ ਮੋਹਨਤ ਕਾ ਹੀ ਅੰਜਾਮ ਬਾ
ਪੰਜਾਬ ਕਮਿਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਕੇ ਰਹੇ ਸਕੱਤਰ — ਪਾਰਟੀ ਮੈਂ ਖਾਸ ਮਕਾਮ ਬਾ
ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਕਾ ਉੱਚਾ ਨਾਮ ਬਾ ॥

ਜਨਤਾ ਕੇ ਆਪ ਬਨ ਕਰ ਰਹਿ ਗਏ — ਜਨਤਾ ਕਾ ਭੀ ਥਾਂ ਪਿਆਰ ਬੜਾ
ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਦਮ ਚੁੱਮੇ — ਹਲਕਾ ਇਤਖ਼ਾਬ ਮੈਂ ਜਬ ਹੁਆ ਖੜਾ ॥

ਦੇਸ਼ ਕੋ ਤੁਝ ਪਰ ਫਖਰ ਬਾ — ਕੌਮ ਕੋ ਤੁਝ ਪਰ ਨਾਜ਼ ਬਾ
ਮਜ਼ਦੂਰ ਔਰ ਕਿਸਾਨ ਕੀ ਦਿਲ ਕੀ ਤੂ ਆਵਾਜ਼ ਬਾ

ਮਰਦੇ ਆਹਨ ਬਲਦ ਇਰਾਦੋਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਬੇ ਤੋ ਆਪ
ਮਜ਼ਦੂਰੋਂ ਕਸਾਨੋਂ ਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੇ ਖਾਲਕ ਬੇ ਤੋ ਆਪ ॥

ਆਪਕੇ ਦਿਲ ਮੈਂ ਜੋ ਦਰਦ ਬਾ ਮਜ਼ਦੂਰੋਂ ਔਰ ਗਰੀਬੋਂ ਕੇ ਲੀਏ
ਐਸਾ ਮਸੀਹਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਬ ਪੈਦਾ ਹੋਗਾ — ਦਲਤੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਗਰੀਬੋਂ ਕੀ ਲੀਏ

ਸਖਤ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਾ ਇਸ ਜਾਨਕਾਰ ਮੌਤ ਸੇ ਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪਰਦੇਸ਼ ਮੈਂ
ਏਕ ਦਿਨ ਰੰਗ ਲਾਏਗੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਆਪਕੀ ਬਿਖੜੀ ਬਿਖੜੀ ਕੌਮ ਮੈਂ
ਬੁਜ਼ਦਿਲੋਂ ਔਰ ਕਾਇਰੋਂ ਪਰ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਲਾਹਨਤੋਂ ਬਰਸਾਏਗੀ
ਖੁਦ ਤੋਂ ਪਛਤਾਏਂਗੀ ਹੀ ਜਾਹਲ — ਉਨਕੀ ਨਸਲ ਭੀ ਪਛਤਾਏਗੀ

ਸਦ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਹਮੇਂ ਐ ਜਾਨਬਾਜ਼ ਬਹਾਦਰ ਕੌਮ ਕੇ ਤੁਮ ਹੋ ਸਪੂਤ
ਸਦ ਹੋਫ ਹੈ ਉਨ ਕਾਤਲੋਂ ਪਰ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦਰੋਹੀ ਔਰ ਕਪੂਤ

ਦੇਸ਼ ਕੇ ਖਾਦਮ ਕੋ ਐਸੇ ਲੋਹੋਂ ਸੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਿਲਾ ਰਹਾ ਹੈ
ਹਾਏ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਯੋਗ ਸਿਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜੀਹਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਵਰਗਾ, ਲੋਕ-ਬਿੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਲਿਆ ਹੈ ॥
ਜੀਹਦੀ ਗੋਦ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਕਸਲਬਾਜ਼ੀਆਂ ਦਾ, ਸੇਕ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੀਨੇ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਹੈ ॥
ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ! ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੇ ਨੀ, ਮੇਰੇ ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੂ ਦੇਈਂ ਓਥੇ !

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਖਤ ਦਸੁਮੇਸ਼ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਖਤ ਤੇਰੇ ਵਾਚੇ ਗਏ, ਸੁਪਨੇ ਤੇਰੇ ਪਰਖੇ-ਗਏ,
ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਖਬਰ ਕੁਝ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ॥
ਤੈਨੂੰ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਦਾ ਤੇ ਚੁਲਮ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ,
ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਅਭਿਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ॥
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦੱਸ ਤੂੰ ਸੱਧਰ ਵੀ ਪਰਖੀ ਏ ਕਦੀ,
ਤੇ ਕਦੀ ਰਖਿਆ ਵੀ ਏ ਤੂੰ ਖੋਫ ਔਲਾ ਪਾਕ ਦਾ ॥
ਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਜਦੋਂ ਗੱਦੀ ਲਈ ਭਾਈ ਤੇ ਬਾਪ,
ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ ਪਾਜ ਉਦੋਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਇਖਲਾਕ ਦਾ ॥
ਤੂੰ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਏਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ,
ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਖਾ ਕੇ ਖਾਰ ਤੂੰ ਪਛਤਾਏਂਗਾ ॥
ਲਹੂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤੇਰੇ ਨਾਪਾਕ ਹੱਥਾਂ ਤੇ,
ਯਾਦ ਰੱਖ ! ਤੂੰ ਇਸੇ ਦੇ ਹੀ ਸੇਕ ਵਿਚ ਸੜ ਜਾਏਂਗਾ ॥
ਮੇਰੇ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਥਿੜਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ,
ਵਿਛੋੜਾ ਬਾਪ, ਮਾਤਾ ਦਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ॥
ਜੇ ਦੀਵਾ ਰਹਿ ਸਕੇ ਬਲਦਾ ਮਾਸੂਮਾਂ ਤੇ ਅਨਾਥਾਂ ਦਾ,
ਮੈਂ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਖੂਨ ਹੈ ਵਿਚ ਲਾਲ ਚਾਰਾਂ ਦਾ ॥
ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਨੇਜ਼ੇ ਦੇ ਤਕ ਕੇ ਵੀ,
ਕਦੇ ਸੁਲਾਹ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥
ਮੈਨੂੰ ਸੁਲਾਂ ਦੇ ਸੱਭਰ ਤੇ ਵੀ ਰੱਜਵੀਂ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਏ,
ਕਦੀ ਮਹਿਲਾਂ 'ਚ ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥
ਮੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਜਜ਼ਬਾ ਛਕਾਇਆ ਏ,
ਕਿ ਤੇਰੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਰਿਆਇਆ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ॥
ਮੈਂ ਐਸੀ ਲਾਟ ਜੁਲਮੀ ਝਖੜਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲ ਚਲਿਆ ਹਾਂ,
ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਬੁਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ॥
ਲੂਕੇਵਣ ਖੰਭੜੀਆਂ ਹੇਠਾਂ, ਜੁ ਦੀਨਾਂ ਤੇ ਅਨਾਥਾਂ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਕੀਤੀ ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆਂ ਲੱਖਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ॥
ਤੇ ਵਾਂਸੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਤਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣਗੇ,
ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਕਰਨਗੇ ਇਹ ਸਿਰਜਣਾ ਲੁਟੀਆਂ ਬਹਾਰਾਂ ਦਾ ॥

ਮੇਰੇ ਮਿਤਰਾਂ ਲਈ

ਜੀਹਦੇ ਨਰਮੇ, ਕਪਾਹ ਦੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ, ਮਾਂ ਕਿਰ ਗਈ ਕਿਰਤਾਂ ਦੀ ਕੂਕ ਬਣਕੇ ॥
ਜੀਹਦੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਹੋ ਬਾਪ ਮੇਰਾ, ਗੁਲਿਆ ਪਿਆ ਏ ਰੋਤੇ ਦੀ ਕੂਕ ਬਣਕੇ ॥
ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ! ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੇ ਨੀ, ਮੇਰੇ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾ ਦੇਈਂ ਉਥੇ !

ਜੀਹਦੇ ਸੁਹਣਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਮੁਹਰੇ, ਝੁਕੇ ਪਏ ਨੇ ਪਿੰਡ ਕਮਾਨ ਵਾਂਗੂੰ
ਅਰਬ ਢਾਰਾ ਹੈ ਵੇਸਵਾ ਵਾਂਗ ਜੀਹਦਾ, ਝੋਲੀ ਜੀਹਦੀ ਬੇਅਣਖੇ ਇਨਸਾਨ ਵਾਂਗੂੰ
ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ! ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੇ ਨੀ, ਮੇਰੇ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾ ਦੇਈਂ ਉਥੇ !

ਜਿੱਥੇ ਖੂਨ ਹੈ ਮੇਰਿਆਂ ਵੀਰਿਆਂ ਦਾ, ਵਿਛਿਆ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਅਣਖਾਂ ਦੀ ਲੁੱਕ ਬਣਕੇ
ਬੁੱਚੜ ਖਾਨਿਆਂ 'ਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਮੇਰੇ, ਨਿੱਤਰ ਰਹੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨੁੱਕ ਬਣਕੇ
ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ! ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੇ ਨੀ, ਮੇਰੇ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੂ ਦੇਈਂ ਉਥੇ !

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!**ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!**

CENTRAL VALLEY INSURANCE AGENCIES LTD.

ਗੁਪਤਪਾਲ
AUTHORIZED AGENT

ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਾ ਜਿਥੇ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠੇ, ਫੌਰਨ ਸਾਡੀ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

For your Insurance Needs:
Such as:

- Auto Insurance
- Home Owners
- Farms Insurance
- Commercial
- Business

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ, ਫਾਰਮ, ਕਾਰ, ਘਰ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਦੁਕਾਨ, ਬਿਜ਼ਨਸ
ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ
ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ
ਸਲਾਹ ਵੀ ਦੇਵਾਂਗੇ ॥

Please Contact:

HARJINDER SINGH DEOL

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲਾ

Bus: 852-9252

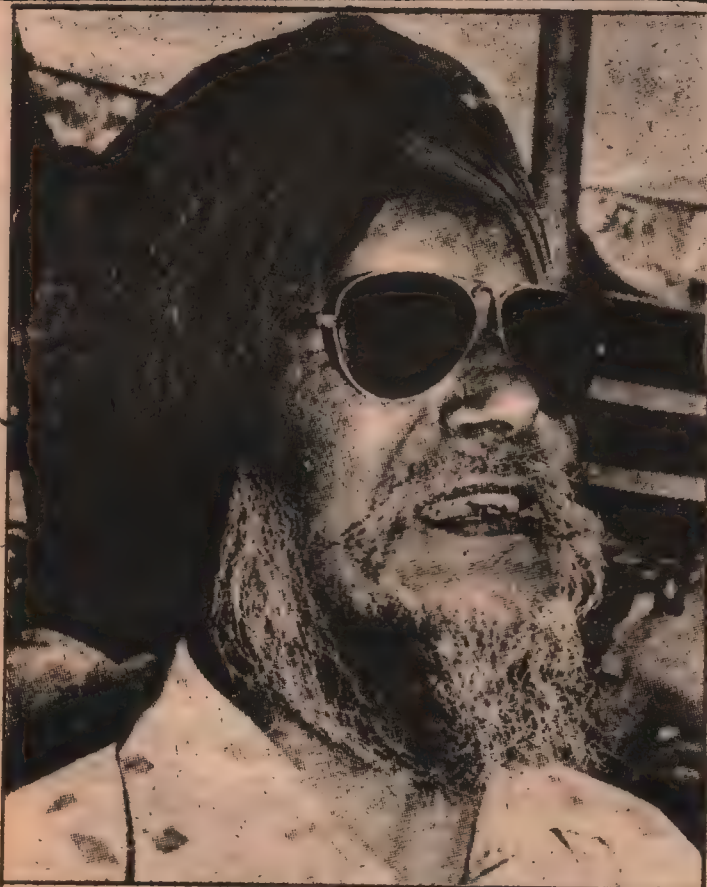
Res. 826-2868

107 - 33119 South Fraser Way, Abbotsford, B.C.
(Next to old Gurudwara). V2S 2B1

Harjinder S. Deol
BUSINESS MANAG. & ADMIN

ਮਘਦਾ ਰਹੁ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵੇਹੜੇ

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ-ਇਕ ਵਿਦਰੋਹ ਤੇ ਦਰਦ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼-ਜੋ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ

ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ 'ਮਹਿਬੂਬ' ਆਖਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਦਰੋਹੀ 'ਆਵਾਜ਼' ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਦਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਦਭਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਭਾਵੇਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਚੀਸ ਵੱਟੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤੁਰ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ.....

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਕਵੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲ ਹੋਇਆ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਗੀਤ ਬਿਰਹੇ, ਪੀੜਾਂ, ਪਿਆਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਉਥੇ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਪਿਆਰ-ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਇਕ ਟੁਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ। ਉਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ/ਨਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਟੁਕਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ :—

'ਕਾਲਖ ਦੇ ਵਣਜਾਰੀ,
ਚਾਨਣ ਕਦੇ ਹਰਿਆ ਨਹੀਂ,
ਓ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ,
ਸੂਰਜ ਕਦੇ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ'

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਟੂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਸ਼ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ —

'ਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਹਾਣੀਓਂ ਵੇ,
ਸੋਣੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖਿਓਂ ਵੇ,
ਕਰ ਲਵੋ ਦਾਤੀਆਂ ਤਿਆਰ।
ਚੁੱਕੇ ਵੇ ਹਥੋੜੀਆਂ ਨੂੰ,
ਤੋੜੋ ਹਿੱਕ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ,
ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਲੁੜੀਓ ਅੰਗਾਰ।'

ਇਹ ਗੀਤ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਟੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਾਤੀ ਅਤੇ ਹਥੋੜੀ ਦੋਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ।

ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਹਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਕੁਲੇ-ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਠ-ਹਾੜ ਦੀ ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਵਾਂਗ ਤਪਦੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪੋਹ-ਮਾਘ ਦੀਆਂ

ਕੰਮੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

ਮਾਂ ਧਰਤੀਏ ! ਤੇਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਚੰਨ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ,
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ! ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ।
ਜਿੱਥੇ ਤੰਗ ਨਾ ਸਮਝਣ ਤੰਗੀਆਂ ਨੂੰ
ਜਿੱਥੇ ਮਿਲਣ ਅੰਗੂਠੇ ਸੰਘੀਆਂ ਨੂੰ
ਜਿੱਥੇ ਵਾਲ ਤਰਸਦੇ ਕੰਘੀਆਂ ਨੂੰ
ਨੱਕ ਵਗਦੇ, ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਤੇ ਦੰਦ ਕਰੇੜੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ !

ਬਰਫਾਨੀ ਰਾਤਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਹੋਵਾਉਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਰਣਾਏ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਰੋਹ ਭਰੀ ਹੋਕ ਵਿਚ ਏਨਾ ਦਰਦ ਸੀ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਬੈਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੋਲ ਪੂਰ ਅੰਦਰ ਲਹਿ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਸੀ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਮੰਨਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਇਸੇ ਮਹਿਕ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਰਵਾ ਰਿਹਾ।

ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੀ ਜੋਦੜੀ :—

'ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹਵਾਏ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼
ਕਰੇ ਜੋਦੜੀ ਨੀ ਇਕ ਦਰਵੇਸ਼
ਮੈਨੂੰ ਖਿੜਿਆ ਕਪਾਹ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਰਹਿਣ ਦੇ
ਘੱਟ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਮੁੱਲ ਪੈਂਦੇ, ਪੈਣ ਦੇ
ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹਵਾਏ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼'

ਉਸੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹਵਾ ਵਿਚ ਹੀ ਘੁਲਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਖ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਜੋਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟੀ ਯੁਗ ਵਿਚ ਡੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਹੌਲੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਗੱਡੇ ਜਿੰਨਾ ਭਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਝੁਰਨ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ :—

ਹੱਸ ਹੱਸ ਤੋਰ ਦੇ ਤੂੰ ਡੋਲੀ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ ਵੇ,
ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਰਿਹਾ ਏਂ ਤੂੰ ਝੂਰ।
ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦਿੱਡ ਰੋਟੀ ਮੰਗਦਾ
ਮਾਂਗ ਮੇਰੀ ਮੰਗਦੀ ਸੰਪੂਰ।'

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਕਸਲੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 'ਜੱਗ ਜਾਣਦਾ ਹੈ' ਉਸਨੂੰ ਸਿਧਵਾਂ ਬੇਟ ਦੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਅਤਿਅੰਤ ਤਸੀਹੇ ਦਿਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋਤ ਲਗਪਗ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਰਾਇਸਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਬੀਹਲਾ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ-ਚਪੀਤਾ ਸਦੀਵੀ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਗਿਆ।

ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਵਹਿਮੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪਾਜ ਉਧੇੜਦੀ 'ਉਦਾਸੀ' ਦੀ ਪਾਤਰ ਕੁੜੀ ਆਖਦੀ ਹੈ :—

ਇਕ ਤਲਵਾਰ ਮੇਰੀ ਡੋਲੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿਓ,
ਹੋਰ ਵੀਰੋ ਦਿਓ ਨਾ ਵੇ ਦਾਜ।
ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਕੈਰੀ ਅੱਖ ਝਾਕ ਨਾ ਵੇ ਸਕੇ
ਸਾਡਾ ਰਸਮੀ ਤੇ ਵਹਿਮੀ ਇਹ ਸਮਾਜ।

ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਲਹੂ ਭਿੰਜੇ ਬੋਲ' 'ਸੈਨਤਾਂ' 'ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਗੀਤ' ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ।

ਅਖੌਤੀ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਨਕਸਲੀ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕਦੇ ਉਦਾਸੀ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ —

ਮਘਦਾ ਰਹੁ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵੇਹੜੇ
ਮਾਂ ਧਰਤੀ ਏ ਤੇਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਚੰਨ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ।

ਅੱਜ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਕੰਮੀਆਂ (ਕਿਰਤੀਆਂ) ਦੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੂਰਜ ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵੇਹੜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮਘਦੇ ਰਹਿਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਫੈਸਨ ਤੇ ਨਿਘੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਚੰਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕੁਖ ਸੱਖਣੀ ਨਾ ਰਹੇ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ

ਜਿੱਥੇ ਬੰਦਾ ਜੰਮਦਾ ਸੀਰੀ ਹੈ
ਟਕਿਆਂ ਦੀ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੋਣ ਪੰਜੀਰੀ ਹੈ
ਪਿਓਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਸੂਦ ਨੇ, ਪੁੱਤ ਜੰਮਦੇ ਜਿਹੜੇ,
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ !

ਜਿੱਥੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲਈ ਚਾਅਵਾਂ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਕੁੰਜ ਘੋਰ ਲਈ ਕਾਵਾਂ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਹੀ ਮਾਵਾਂ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਧੀਆਂ ਹੋਕੇ ਭਰਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨ ਜਡੋਰੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ !

ਜੇ ਸੋਕਾ ਇਹੀ ਮਰਦੇ ਨੇ
ਜੇ ਡੋਬਾ ਇਹ ਹੀ ਮਰਦੇ ਨੇ
ਜੇ ਡੋਬਾ ਇਹ ਹੀ ਸੜਦੇ ਨੇ
ਸਭ ਕਹਿਰ ਇਹਨਾਂ ਸਿਰ ਵਰ੍ਹਦੇ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਮਰਕੇ ਚਾਂਡਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਝੂਤ ਜਠੇਰੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ !

ਜਿੱਥੇ ਰੋਟੀ ਵਿਚ ਮਨ ਘੁੱਟਿਆ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਨੌਰਾ ਦਬਕੇ ਚੁੱਟਿਆ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਗੈਰਤ ਦਾ ਤੰਗ ਟੁੱਟਿਆ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਫਸਲਾਂ ਨੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਰਮਾਨ ਤਰੇੜੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ !

ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਮਚਾਂਦਾ ਹੈਂ
ਸਭ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਂਦਾ ਹੈਂ
ਕਿਉਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਂਦਾ ਹੈਂ
ਇਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾ ਰਹਿਣਗੇ ਮੰਦ ਹਾਲ ਮਰੇੜੇ
ਤੂੰ ਮਘਦਾ ਰਹੀਂ ਵੇ ਸੂਰਜਾ ! ਕੰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ

ਖੈਰ-ਸੁੱਖ

ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀਏ ਵਾਏ,
ਖੈਰ-ਸੁੱਖ ਦਾ ਸੁਨੇਹੜਾ ਲਿਆ।
ਉਸ ਮਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਕੀ,
'ਆਦਰਾਂ ਦੀ ਅੱਗ' ਜਿਹਦੀ ਗਈ ਕਸਤੂਰੀਆਂ ਖਿਡਾ ?

ਭਾਰ ਉਹਦੇ ਬਾਪੂ ਦਾ ਨੀ ਕੁੱਬੀ ਹੋਈ ਕੰਡ ਉਤੋਂ,
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੰਡਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ?
ਸੁਣੀਂਦਾ ਸੀ ਭੈਣ ਉਹਦੀ ਸਾਂਭ ਕੇ ਸੁਰੰਧੀਆਂ ਨੂੰ
ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੀ ਓਪਰੇ ਗਰਾਂ ?
ਜੀਹਦਾ ਵੀਰ ਅੱਜ ਖੱਟੀ ਚੁੰਨੀ ਨਾ ਲਿਆਇਆ,
ਉਹਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਏ ਤੀਆਂ ਦਾ ਨੀ ਚਾਅ ?
ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ

ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਮੁਹਰੇਂ ਲੰਘਣਾ ਖੰਗੂਰਾ ਮਾਰ,
(ਕਿਤੇ) ਭੁੱਲੇ ਤਾਂ ਨੀ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ।
ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਕਸਾਈ ਕਿਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਸੂਕ ਕੋਲੋਂ,
ਗਾਣੇ ਤਾਂ ਨੀ ਰਹੇ ਸੀ ਗਵਾ।
ਉਸ ਦੇ ਮੁਹਾਂਦਰੇ ਦਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਚੁਆਨੀ ਉਤੇ,
ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਹ।
ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ

ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਸਾਈਖਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਜਦ ਲੰਘੀ ਸੀ ਤੂੰ,
ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸੀ ਚੁਲਮਾਂ ਦਾ ਤਾਅ।
ਦੱਸ ਮੇਰੇ ਵੀਰਨੇ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਪੁਛਦੇ ਸੀ,
ਸੱਥ ਵਿਚ ਪੁੱਠਾ ਲਟਕਾ।

ਚੁਲਮਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ 'ਚ ਪਿੰਡ ਦਿਆਂ ਚੌਧਰੀਆਂ,
ਖਾਧਾ ਹੋਣੇ ਰੱਜ ਕੇ ਕੜਾਹ।
ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ

ਸੁਣੀਂਦਾ ਏ 'ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਰ' ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਨੂੰ,
'ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ' ਫੜਾ।

ਉਹਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚ
ਸੁਰੰਧੀਆਂ ਤੂੰ ਚੁਸੀਆਂ ਨੇ,
ਹਾੜੇ ਮੇਰੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਫਾਹ।

ਨੂੜੇ ਹੋਏ ਅੰਗਾਂ ਨੇ ਨੀ,
ਤਿੱਖੀਆਂ ਸੰਗੀਨਾਂ ਮੁਹਰੇ
ਕੀਤਾ ਸੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿ ਨਾ।

ਮਾਰੇ ਗਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ

■ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਭ ਉੱਤੇ ਸਾਥੀ ਹੈ ਤੇ
ਉਹਦੇ ਵਲੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ
ਅਭਿਲਾਖਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਭੰਨ ਘੜ ਕੇ ਜੋ ਚਾਹੇ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।
(ਸੁ-ਪ੍ਰਭਾਤ ਦੀ ਲਗਨ)

THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

Lake View Realty

FREE Consultation for BUYING or SELLING
FREE Information on Financing
FREE Knowledge of your existing Mortgage
FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL
Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.

ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਉਂ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ?

ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਹ ਆਮ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਇਕ ਅਲੱਗ ਘਰ ਤਸਵਰ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਇਕੱਲੀਆਂ ਰਹਿਣ ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਹੋਣ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤੁਕ ਦੇ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਚਿਅਾਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਹੈ...

“ਇਕੋ ਝੂੰ ਹੋਵੇ, ਇਕ ਮੈਂ ਹੋਵਾਂ, ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੋਵੇ।” ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕਵੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੈ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ ਨਹੀਂ। ਸੱਸ-ਸਹੁਰੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਅਲੱਗ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਹੁਣੇ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਅੱਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਟੋਕਾ-ਟਾਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਬਾਬਰ ਜਾਂ ਪਿਕਚਰ ਦੇਖਣ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ।

ਉਹ ਤਾਂ ਸੜ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੁੜੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਜੇ ਸੱਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੱਸਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣ ਵੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕਿਉਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਕਸੂਰ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਅਾਦਾ ਦੇਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਂਝੇ ਸਮਾਜ ਟੋਕਾ-ਟਾਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਬਗ਼ਤਲੂ, ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ। ਕਦੀ ਈਰਖਲੂ ਤੇ ਸ਼ੌਂਕੀ ਹੋਣ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋੜ ਤੋਂ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਆਦਿ ਵਿਚ ਲੂਣ ਦੇ ਚਿਅਾਦਾ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿਣ। ਜਿਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਧਿਆਨ ਮੰਗਦਾ ਤਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਬਹੁਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇਹਾਂ ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਦੀ ਭੈੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਸਹਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੈ? ਕਾਰਨ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਸਿਆਣੇ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੋਲ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਲੀਮੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬੁਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਨਾ ਰਹੋ। ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਡਫ਼ੂਲ ਦੀ ਟੋਕਾ-ਟਾਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਉਦੋਂ ਉਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੇ? ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੋ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਗਏ। ਕੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਇੰਨਾ ਸਵਾਰਥੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਅਾਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਵਿਚ ਕਦੀ ਵੀ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਾਥ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਾਥ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਦੋਵੇਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਕੋਲ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਨੇ ਫਾਇਦੇ ਹੁੰਦੇਆਂ-ਸੁੰਦੇਆਂ ਵੀ ਕਿਉਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ? ਕਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਣਗੀਆਂ ਪਰ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਆਖਰ ਇਕ ਦਮ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਗੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਆਲੋਚਨਾ ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਸਹਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਖਰ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ? ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਟੁੱਟਣਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਬਹੁਤ ਬਿਅਾਦਾ ਹਨ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ।

ਪੀ. ਪੀ. ਲਾਲ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹਾਦਰਾਂ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਕੁਰਿਆਂ ਬੱਬਰਾਂ ਨੇ, ਭਾਰਤ ਮਾਂ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਠਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਕੌਮੀ ਧਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਗਏ ਨਿੱਖੜ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣ ਦਿਓ ਨਾ, ਕੜੀ ਇਹ ਏਕਤਾ ਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਤੋੜਦੁ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ।
ਸਾਂਝਾ ਵਿਰਸਾ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਾਂਝਿਆ ਏ, ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਨਾ ਏਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦੇਓ ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀ ਨਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋਲੋ, ਮੋਤੀ ਲੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪਰੋਣ ਦੇਓ

ਪਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਾਜੀਵ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਵਜ਼ਾਰਤਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਮੰਤਰੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤੇ ਸੱਤ ਹੋਰ ਪਾ ਲਏ ਹਨ। ਕੱਢੇਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਸਮੇਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਰਾਜੀਵ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ-ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੇਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖਤ 'ਤੇ ਬਾਹਮਣ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਸੀ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਮਸਾਲੇ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਵਧਾ-ਭੜਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪਾਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਬੜੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੰਦੀਆਂ ਵੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਦੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਦੀ ਤਾਨ ਵਜ਼ੀਰੀ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਵਜ਼ੀਰ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਢੀਓਂ ਲੱਭਣ ਤੋਂ ਬਚੇ ਵਜ਼ੀਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਭਈਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਠ ਲਾ ਲਿਆ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਖੁਸ਼ੀ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੀ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ।

ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵੀਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਣਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਰੰਗ ਵਿਖਾ ਸਕਣਗੇ।

—ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ

ਸ਼ਾਲਾ ਟੁੱਟੇ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ

ਮਿਲ ਕੇ ਭਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੋਚੀਏ ਹੁਣ, ਇਹ ਹੈ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਜੇ ਕਰ ਫ਼ਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ, ਕਿਥੇ ਜਾਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਏਸ ਫੁੱਟ ਨੇ ਕੱਢ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ, ਕਰ ਦੇਉ ਖ਼ਤਮ ਵੱਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ ਪੁਜਾਰੀ ਹਾਂ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ, ਤਾਂਈਏ ਕਿਹੋ ਸਤਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਾਮਨ ਪਿਆਰ ਦਾ, ਹੱਥੋਂ ਨਾ ਛੱਡ ਬਹਿਣਾ, ਇਹ ਹੈ ਵਾਸਤਾ ਯਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਟੁੱਟੇ ਹੋਵੇ ਨਾ ਫੇਰ ਪੰਜਾਬ ਮੁੜ ਕੇ, ਟੁੱਟੇ ਕਦੀ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ।

ਪਿਆਰ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ਦੇ ਕੌਮ ਤਾਂਈਂ, ਨਫ਼ਰਤ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਲੂੰ ਲੂੰ ਸਾੜਦੀ ਏ ਪਿਆਰ ਸਦਾ ਨੇ ਵੀਰ ਆਬਾਦ ਕਰਦੇ, ਨਫ਼ਰਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਉਜਾੜ ਦੀ ਏ ਨਫ਼ਰਤ, ਸਦਾ ਸੁਆਰਥ ਤੋਂ ਉਪਜਦੀ ਏ ਜਿਹੜੀ ਰਬ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਪਾੜਦੀ ਏ ਪਿਆਰ, ਤਿਆਗ ਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੀਹਰ ਕਦੂਰਤਾਂ ਝਾੜਦੀ ਏ

ਦਾਮਨ ਪਿਆਰ ਦਾ ਹੱਥੋਂ ਨਾ ਛੱਡ ਬਹਿਣਾ, ਇਹ ਹੈ ਵਾਸਤਾ ਯਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ ਰੀਝ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ, ਟੁੱਟੇ ਕਦੀ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ।

ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਤੀਕਰ, ਸੂਰਜ ਵੰਸੀਆਂ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ ਇਕ ਏ ਕੁਰਸੀ ਨਾਮਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਨੇ ਆਪ ਲਿਖਿਆ, ਵਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦੀ ਰਚਨਾਂ ਮਹਾਨ ਇਕ ਏ

ਸਾਡਾ ਵੰਸ ਇਕ ਏ, ਸਾਡਾ ਖੂਨ ਇਕ ਏ, ਸਾਡੀ ਲੜੀ ਇਕ ਏ ਦਾਸਤਾਨ ਇਕ ਏ। ਲੈ ਕੇ ਸਾਗਰ ਤੋਂ, ਐਨ ਹਿਮਾਲੀਆ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਆਪਣਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਇਕ ਏ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਖਾਤਿਰ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਦੇਣਾ ਮੁੱਢ ਰਿਹੋ ਕਿਰਦਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮਲੀ ਹੋਵੇ ਤਸਵੀਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਾਂ, ਟੁੱਟੇ ਕਦੀ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ

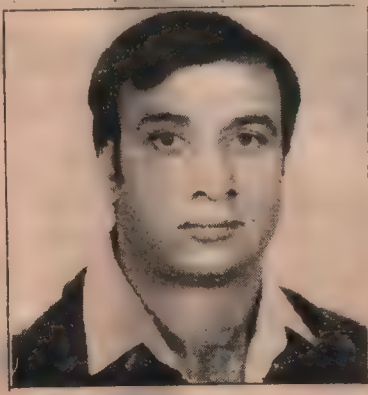
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਖਾਤਿਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਖਾਤਿਰ, ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸੀਸ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਦਸਵੇਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵਾਰ ਸਰਵੱਸ ਆਪਣਾ, ਕਰਜ਼ ਕੌਮ ਦਾ ਸਿਰੋਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ

A.M.C. Carpet Ltd. 12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —
ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :
Phone for appointment
Off. 594-6141

AMARJIT SINGH CHAHAL

Res. 594-7595 Pager 680-0214

ਜੀ'ਦੇ ਜੀਅ ਹੀ ਕਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਕੋਹੀ ਮੇਨੂੰ ਉਮਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਜੀਵਨ ਭਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਵੀ,
ਹੁਣ ਉਸੇ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਖੰਬੇ ਪਰਬਤ, ਸੱਜੇ ਦਰਿਆ,
ਐਸੀ ਮੇਨੂੰ ਭਗਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਜੀ'ਦੇ ਸਾ ਤਾਂ ਨੰਗੇ ਵੀ ਸਾਂ,
ਮੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਟਸਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
'ਰੁੱਬੇ', ਨਾ 'ਸੰਭਾਲੀ' ਬਣ ਜੇ,
ਸਭ ਕੰਧਾਂ ਤੇ ਸਤਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
'ਓਹੀ' ਲੀਡਰ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ,
ਜੀਹਨੂੰ ਹਰਦਮ ਸਿਵਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਨਾਮ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਲਿਆ ਮੈਂ
ਮੁੜ ਨਾ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਮਿਲੀ ਹੈ।
ਪ੍ਰਿ. ਸੁਲੱਖਣ ਮੀਤ

ਸਿ

ਨਾ ਫੈਸ਼ਨ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ 'ਚ ਹੈ, ਉੱਨਾ ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕਦੇ ਇਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਫੈਸ਼ਨ ਪੈਰਿਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਪੈਰਿਸ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਏ ਦਿਨ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨ ਚਾਲੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਛਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਫੈਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਫੇਰੀ ਹੀ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਉਂ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਾਦਗੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਚੱਲੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਨਵਾਂ ਫੈਸ਼ਨ ਹੈ, ਸਾਧਾਰਨ ਆਦਮੀ ਲਗਣ ਲਈ ਰਫ਼ ਕਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫੈਸ਼ਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਘਟ ਪੈਸੇ ਖਰਚਣ ਵਾਲਾ ਨਿਰੋਲ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਉਦੋਂ ਰੀਝ ਨਾਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਪਿਕਨਿਕ ਤੇ ਕੋਈ ਉਤਸਵ ਵਾਂਗ ਅੱਯਾਸੀ ਜਿਹੀ ਦਾ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣਾ ਹੋਵੇ। ਇਉਂ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਦੀ ਦੁਕਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਖਾਸ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਲ, ਪੀਲੀਆਂ, ਨੀਲੀਆਂ, ਹਰੀਆਂ ਭਾਵ ਹਰੇਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਲਿਪਸਟਿਕਾਂ ਵਰਤਦੀਆਂ ਹਨ (ਸਾਡੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਪਸਟਿਕਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਅਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)। ਸਾਡੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਕੀਨ ਹਨ ਜਾਂ ਮਹਿੰਦੀ ਦੀ ਕਾਲਾ ਮਾਰਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਸੁਕੀਨ ਹਨ, ਪਰ ਪੱਛਮੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਲਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੂਰੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਲਾਲ, ਹਰੇ, ਨੀਲੇ ਕਰਦੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫੈਸ਼ਨ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ) ਹੁਣ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਅਜੀਬ ਅਜੀਬ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਗਲ ਵਿਚ ਹੀ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਜਰਬੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ।

ਵਧੇਰੇ ਪੱਛਮੀ ਔਰਤਾਂ ਬੜੀ ਰੇਸ਼ ਖੁਸ਼ਬੋ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ

ਕਿਸੇ ਪੱਛਮੀ ਔਰਤ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘੋ, ਬੜੀ ਦੂਰ ਤਕ ਲਾਈਆਂ ਸੁਗੰਧਾਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਦ ਦਰਜੇ ਤਕ ਖੁਸ਼ਬੋਆਂ, ਸੁਗੰਧੀਆਂ, ਵਧੀਆਂ ਪੇਂਡਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਜੀਵਨ ਵੀ ਹੈ। ਖਾਸਕਰ ਸਰਦ ਰੁਤ ਵਿਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮਰਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬੋਆਂ, ਪੇਂਡਰਾਂ ਦੀ ਤਹਿ ਥਲੇ ਲੁਕਾਈ ਰਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਉਂ ਫੈਸ਼ਨ ਵਧਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸ਼ਨ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਡਲਿੰਗ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਖਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਧਨ ਕਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਡਲਿੰਗ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਡਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਲਗਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਵ। ਆਏ ਦਿਨ ਸਭ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸ਼ਨ ਸ਼ੋਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪਤਨੀ ਡੀਆਨਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਫੈਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਇਕ ਥਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਕੁੜੀਆਂ ਖੜੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਾਲ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਬਾਕੀ ਫੈਸ਼ਨ ਵੀ ਉਵੇਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਛਾਨਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀਆਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਅਫਰੀਕਨ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਰਬ ਦੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੰਪਰਕ ਲਿਬਾਸਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੱਛਮੀ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਵੈਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਔਰਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਪਗੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਹੈ, ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਚੁੰਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਗੜੀ ਲਪੇਟ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ

ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਤੇ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ 18-19 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਗੈਰ-ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਨਵੇਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਹਾਰ ਤੇ ਉੜੀਸਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ, ਮਹਾਤਮਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਵੇਮਾਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਪੱਛਮ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ

ਪੱਛਮੀ ਔਰਤਾਂ ਕੇਵਲ ਪੱਛਮ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਫੈਸ਼ਨ ਵੀ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੈਂਡੀ-ਕਰਾਫਟ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜਾਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ—ਛਾਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾੜੀ ਨਾਲ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਬਲਾਉਜ਼ ਪਾਣਾ ਤੇ ਥਲੇ ਸਾੜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਕਰਟ ਪਾਉਣੀ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਪੱਛਮੀ ਕੁੜੀਆਂ (ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ) ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਾੜੀ ਵੀ ਪਹਿਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਫੈਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੁਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਉਂ ਹੀ ਉਥੇ ਵੀ ਇਹ ਗਲ ਮਹੱਤਵਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੀਵੁਡ ਵਿਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਫੈਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੈਰਲਿਨ ਮੁਨਰੋ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਫੈਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਇਲਿਜ਼ਬੈਥ ਟੇਲਰ, ਸੋਫੀਆ ਲੌਰੇਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਫੈਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਇਸ ਗਲ ਵਲ ਧਿਆਨ ਗਿਆ ਕਿ

ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕੋਸਿਟ

ਪ੍ਰਸਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਸਵਰਗਵਾਸੀ) ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਕੋਸਿਟ 'ਨਗ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ-ਦਿਵਸ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਗੀਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ, ਦੀਦਾਰ ਸੰਧੂ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਲੜੀ 'ਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਸਕੂਟਰ ਚੋਰੀ : ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਭੀੜ ਭਾੜ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੋਠੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਕੂਟਰ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਕੂਟਰ ਚੋਰ ਦਾ ਅਜੇ ਤਕ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਫੋਟੋਗਰਾਫਰ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਕੈਮਰਾ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਖੋਹੇ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਅਜੇ ਤਕ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 1987 ਨੂੰ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਸਾਲ ਮਨਾਏਗੀ

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ 1962 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ 25 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। 1987 ਦਾ ਸਾਲ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿਲੇ ਸ਼ਿਕਰੇਂ ਬੁਝਾ ਕੇ ਨਫਰਤਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ 'ਬਾਲਮ',
ਕਿ ਆਵੇ ਪਿਆਰ ਬਦਲੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਚਈਏ।

ਟੈਂਪੂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ

ਮੋਗਾ, (ਪ. ਟ. ਬ.) - ਮੋਗਾ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਇਕ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟੈਂਪੂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਕਾਰਨ ਟੈਂਪੂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਦੇ 7 ਜਵਾਨ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਟੈਂਪੂ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਫੱਟੜਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੋਡਰੇਸ਼ਨ: ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੋਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਵੀਂ ਯੂਨਿਟ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਬਮਸੇਰ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੇਖੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਧਨੇਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੇਟ ਮੀਟਿੰਗ ਸਤੰਬਰ ਸਿੰਘ ਕੌਰਜੀਵਾਲਾ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਹੋਈ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਫੋਰਮ: ਪਬਲਿਕ ਕਾਲਜ ਸਮਾਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀ ਓ. ਪੀ. ਵਿਜ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਫੋਰਮ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕਨਵੀਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੋਰਮ ਦਾ ਯੂਨਿਟ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫੋਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ 22 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

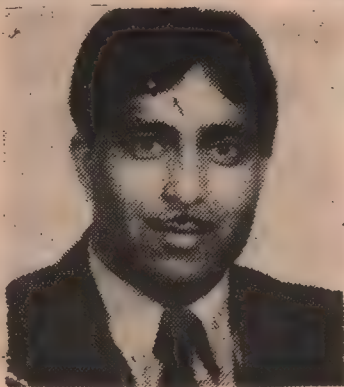
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my Subscription for the year(s)..... I may be sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡਾ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ

ਪ੍ਰੋ: ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਕੀਰ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ (1173-1266 ਈ:) ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਯੁਗ ਦਾ ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਰੂਪ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਹੱਤਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਉਹੀ ਵਸਤੂ-ਤੱਤ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤਾਂ, ਭੱਟਾਂ ਤੇ ਢਾਡੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਥਾਰਥਬੱਧ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਯਥਾਰਥਬੱਧ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਫਰੀਦ-ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਅਭਿਵਿਅਕਤ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:—

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਨਿਰੁਕਤਤਾ

ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਫਲਸਫੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁਖ ਕਰਤਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹੋਏ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਮੁਖ ਪ੍ਰੇਰਕ ਬਿੰਦੂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਇਕ ਹੈ, ਸਵੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੈ, ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਲਗਪਗ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਆਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਧਨਾ ਦਾ ਲਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਜੀਵਾਤਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸਾਰੇ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਉਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਤੋਂ ਆਪ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਪਰਿਚਿਤ ਸਨ।

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਕਲਪ ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਵਰਣਿਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਬਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਲੋਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਉਤਪਨ ਹੋਈ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੀ ਖੋਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ:

ਫਰੀਦ: ਫਰੀਦਾ ਪਾਤ ਪਟੋਲਾ

ਪਸ ਕਰੀ ਕੰਬਲਤੀ ਪਹਿਰੇਉ ॥

ਜਿਨੀ ਵੇਸੀ ਸਹੁ ਮਿਲੇ

ਸੇਈ ਵੇਸ ਕਰੇਉ ॥੧੦੩॥

ਗੁਰਮਤਿ: ਕਾਇ ਪਟੋਲਾ

ਕੰਬਲਤੀ ਪਹਿਰੇਉ ॥

ਨਾਨਕ ਘਰ ਹੀ ਬੈਠਿਆ ਸਹੁ ਮਿਲੇ

ਜੇ ਨੀਅਤਿ ਰਾਜਿ ਕਰੇਉ ॥੧੦੪॥ (ਮਹਲਾ ਤੀਜਾ)

ਜੀਵਨ ਦੀ ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ:

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਭੌਤਿਕ ਜਗਤ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਭੌਤਿਕ ਜਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਮਾਨ ਜਾਣ ਕੇ, ਇਸਦਾ ਇਕ ਖਿਆਲ ਪਿਛੇ ਨਾ ਭਟਕਣਾ, ਦੌਦਰਿਕ ਸੁਖਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨਾ—ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦੀ ਕਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਮਨ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਾਰਗ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ:

ਉਨ੍ਹ ਫਰੀਦਾ ਉਨ੍ਹ ਸਾਜਿ

ਸੁਭ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਿ ॥

ਜੇ ਸਿਰੁ ਸਾਈ ਨਾ ਨਿਵੈ

ਸੇ ਸਿਰੁ ਕਪਿ ਉਤਾਰਿ ॥੭੧॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਿੰਸਕ ਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਰਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਲੋਂ ਉਚਾਰੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਲੋਕ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਸ਼ਿਦਤ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕ ਜਗਤ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਇਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ:

ਫਰੀਦ: ਫਰੀਦਾ ਰਤੀ ਰਤੁ ਨ

ਨਿਕਲੇ ਜੇ ਤਨੁ ਚੀਰੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਤਨ ਰਤੇ ਰਬ ਸਿਉ ਤਿਨ

ਤਨਿ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫੧॥

ਗੁਰਬਾਣੀ: ਇਹੁ ਤਨੁ ਸਭੋ ਰਤੁ ਹੈ

ਰਤੁ ਬਿਨੁ ਤਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਸਹ ਰਤੇ ਆਪਣੇ ਤਿਤੁ ਤਨਿ

ਲੋਭੁ ਰਤੁ ਨਾ ਹੋਇ ॥੫੨॥ (ਮਹਲਾ ਤੀਜਾ)

ਬ੍ਰਿਹਾ

ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਹਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸ਼ਾਦੀ ਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰੀਦ-ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਜੀਵਾਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਬ੍ਰਿਹਾ-ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਜੀਵਾਤਮਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ ਬਾਰੇ ਦੀਰਘ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਹਾ ਵਿਚ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਦੁਖ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਸੁਖ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ:

ਕਾਗਾ ਕਰੇਗੁ ਢਾਢੋਲਿਆ

ਸਗਲਾ ਖਾਇਆ ਮਾਸੁ ॥

ਏ ਦੁਇ ਨੈਨਾ ਮਤਿ ਫੁਹਉ

ਪਿਰ ਦੇਖਨ ਕੀ ਆਸੁ ॥

ਫਰੀਦਾ ਸੋਈ ਸਰਵਰੁ ਢੂਢਿ ਲਹੁ ਜਿਥਹੁ ਲਭੀ ਵਸੁ

ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ

ਜੀਵਾਤਮਾ ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਬਣੇ ਬਣਾਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਸਗੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ, ਸੇਵਾ, ਸਮਰਪਣ, ਸਵਾਰਥ ਰਹਿਤ ਕਰਮ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇਛਾ ਵਿਚ ਰਾਜੀ ਰਹਿਣਾ—ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸੂਤਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਾਤਮਾ ਭੌਤਿਕ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੰਸਕਾਰ ਹੀ ਧਰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਸੰਸਕਾਰ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ:

ਫਰੀਦਾ ਸੋਈ ਸਰਵਰੁ ਢੂਢਿ

ਲਹੁ ਜਿਥਹੁ ਲਭੀ ਵਸੁ ॥

ਛਪੜਿ ਢੂਢੇ ਕਿਆ ਹੋਵੇ

ਚਿਕੜਿ ਢੂਢੇ ਹਸੁ ॥੫੩॥

ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਸੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ:

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ(ਜਪੁਜੀ)

ਗੁਰ ਬਿਨ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ

ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਕਤੀਆਂ ਇਸੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਭ ਕਰਮਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਅਧਿਆਤਮਕ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲੱਦ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁਭ ਕਰਮਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੱਛਣ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਇਹ ਲੱਛਣ ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ:

ਨਿਮਰਤਾ: ਫਰੀਦਾ ਕਾਲੇ ਮੇਡੇ ਕਪੜੇ ਕਾਲਾ ਮੈਡਾ ਵੇਸੁ ॥

ਗੁਨਹੀ ਭਰਿਆ ਮੈ ਫਿਰਾ ਲੋਕੁ ਕਹੈ ਦਰਵੇਸੁ ॥61॥

ਖਿਆ: ਫਰੀਦਾ ਜੋ ਤੇ ਮਾਰਨਿ ਮੁਕੀਆ ਤਿਨਾ ਨਾ ਮਾਰੇ ਘੁੰਮਿ ॥

ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਪੈਰ ਤਿਨਾ ਦੇ ਚੁੰਮਿ ॥7॥

ਸਬਰ: ਸਬਰੁ ਇਹੁ ਸੁਆਉ ਜੇ ਤੂੰ ਬੰਦਾ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਹਿ ॥

ਵਹਿ ਬੀਵਹਿ ਦਰੀਆਉ ਟੁਟਿ ਨਾ ਬੀਵਹਿ ਵਾਹੜਾ ॥17॥

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਕਲਪ ਫਰੀਦ-ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਭ ਅਮਲ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਮਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਜੀਵਾਤਮਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੈ-ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਮੇਲ ਤੋਂ ਨਿਰਮਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਮੂਹਿਕ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ

ਰੋਣ ਵਿਚ ਵੀ ਭਲਾਈ ਹੈ

ਡਾ. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਕਿਟ (Kit) ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰੋਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਮਨੁੱਖੀ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ, ਰੋਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਛੁਪੀ ਭਲਾਈ ਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਅਗੇ ਤੋਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਰਹਿ ਸ਼ਬਦ 'ਕੁਦਰਤ' ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸ਼ਬਦ 'ਨੇਚਰ' (Nature) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ, ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਹੱਸਣਾ ਖੇਡਣਾ ਮਨ ਦੀ ਮੌਜ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਰੋਣਾ ਵੀ ਮਨ ਦੀ ਦੁਖੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਹੈ। ਰੋਣਾ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਰੋਣ ਵਰਗਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭੁੱਬਾ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਣ ਤਕ ਨੂੰ ਕਈ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਣ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੱਡੀ ਗਿਲਟੀਆਂ (Tear Glands) ਸਥਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਦੁਖ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਅਤੇ ਉਤੇਜਿਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਹੱਡੀ ਗਿਲਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੱਡੀ ਬਹਿ ਝਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ 'ਹੱਡੀ' ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਡੀ ਕਹਿ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਝੂਠੇ ਵਗਾਉਣ ਦੀ 'ਕਲਾ' ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਗਰਮੱਛ' ਦੇ ਹੱਡੀ ਵਗਾਉਣਾ ਕਹਿ ਕੇ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਰੋਣ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਦਾ ਰੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਬੱਚਾ ਨਾ ਰੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਂਭਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੁਆਉਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਤਨ ਆਰੰਭ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫੇਵੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਰੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਭੁੱਖਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਰੋਣ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਈਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਰੋਏ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਮਾਂ ਵੀ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।' ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੱਚਾ ਵਿੱਡ ਪੀੜ ਅਤੇ ਤਬੀਅਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਰੋਣ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਣ ਸਮੇਂ, ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਥਰੂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅੱਥਰੂਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਇਕੋ 'ਸੁਰ' ਵਿਚ ਰੋਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਰੋਣ ਦਾ ਢੰਗ ਵੀ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਸ਼ਾਇਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਬੱਚੇ, ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ 'ਸੁਰ' ਨਾਲ ਰੋਣ ਦਾ ਵਲ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ, ਮਨੁੱਖ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋ ਕੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਰੋਣ ਲੱਗਿਆਂ, ਖੁਦ ਰੋਣ ਢੰਗ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਬਲਕਿ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਸਦਕਾ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਦੀ ਝੂੰਘਿਆਈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੋਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਹੈ, ਰੋਣ ਵਰਗਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਣਾ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਰਗ 'ਤੇ, ਅਫਸੋਸ ਸਮੇਂ ਜੇ ਰੋਣਾ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਰੋਣ ਵਰਗਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਭਿਅਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਕਈ ਵੇਰ ਕਿਸੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਕਾਰਨ, ਮਨ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਖ ਛੁਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ:

ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਣ ਅੱਖੀਆਂ,

ਸਾਡਾ ਰੋਂਦਾ ਦੇ ਦਿਲ ਮਾਰੀਆ।

ਕਈ ਵੇਰ ਮਨ ਦਾ ਭਾਰ ਹੋਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਰੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤ ਇਸ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਅੱਛੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਅੱਗ ਬਾਲ ਕੇ ਹੁੰਦੇ ਦੇ ਪੱਜ ਰੋਵੇ,

ਤੀਵੀਂ ਵੇਜੀ ਦੀ।

ਰੋਣ ਸਮੇਂ ਮੂੰਹ ਲਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਪੱਥੇ ਢਿੱਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨਿਵਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਥਰੂ ਗਿਲਟੀਆਂ ਦਾ 'ਘੜਾ ਢੱਥਿਆ' ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਰ ਵਗ ਝਰਦਾ ਹੈ। ਭੁੱਲ ਫਰਕਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੱਕ 'ਚੋਂ' ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਗਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਰੋਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰੋਣ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿਸਕੀਆਂ ਭਰਨਾ, ਝੁਸਕਣਾ ਅਤੇ ਹਟਕੋਰੇ ਭਰਨਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕਲੌਤੀ (ਪਰ ਸੱਤ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਵਰਗੀ) ਰਚਨਾ 'ਹੀਰ' ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਰੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਰੋਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਆਨਿਆ ਹੈ। ਹੀਰ ਦੀ ਮਾਂ ਮਲਕੀ, ਹੀਰ ਦੇ ਰੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ:

ਜ਼ਰਾ ਹੀਰ ਕੁੜੀ ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀ,

ਰੰਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਪਲੰਗ ਦੇ ਪਾਵਿਆਂ ਦਾ।

ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਭੰਗਣਾ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਮਾਯੂਸੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਣਿਆਰ ਦਾ ਪਲੰਗ 'ਤੇ ਮੁੱਧੇ ਮੂੰਹ ਲੇਟ ਕੇ ਰੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਬੋ ਦੇ ਰੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਰਿਸ ਨੇ ਬਖੂਬੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੀਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਮੇਰਾ ਆਖਿਆ ਉਸ ਨਾ ਕੰਨ ਕੀਤਾ,

ਹੁਣ ਕਾਸ ਨੂੰ ਝੁਸਕਣਾ ਲਾਇਆ ਜੇ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'

ਫੋਨ: 581-4473

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸੰਕਟ

—ਗੁਰਭਗਤ ਸਿੰਘ—

ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਹੋਏ ਵਿਦਰੋਹ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ “ਗੋਰਖਾ ਰਾਜ” ਦੀ ਮੰਗ ਆਦਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਹ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਘ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਠੀਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦੋਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਕ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦੇ ਇਕ ਮੁਖੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ-ਪੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫੈਡਰਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਦਾ ਸੰਵਾਦ ਜਾਂ ਗੁਫਤਾਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਾਮਯਾਬ ਮਿਸ਼ਾਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਫੈਡਰਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਕ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹ ਆਪ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਹਰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਹਰ ਰਾਜ ਦਾ ਆਪਣਾ ਚੁਣਿਆ ਗਵਰਨਰ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਅਟੱਲਿਖੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਭ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਹਨ। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ।

ਰੂਸ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਰਾਹੀਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੀਪਬਲਿਕਾਂ (ਗਣਰਾਜਾਂ) ਅਤੇ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਿਆਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹਾਸਲ ਹੈ। 1936 ਵਿਚ ਮਾਸਕੋ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੋਵੀਅਤਾਂ ਦੀ ਸਰਬ ਸੰਗਠਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸਟਾਲਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਵਿਚ ਹਰ ਰੀਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰੱਖਣ, ਰੂਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਭਾ (ਯੂ. ਐਨ. ਓ.) ਦੇ ਵੱਖ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਾਈਲੋਰੂਸ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਭਾ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੂਸ ਦਾ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਵਧੇਰੇ ਲਚਕ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਰੀਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਇਕ ਕੌਮੀਅਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਘਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਮੀਅਤ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ

ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਭੂਗੋਲ, ਲੋਕ-ਯਾਨ, ਸਾਂਝਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਹਨ। ਫੈਡਰਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਹਰ ਕੌਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਣ ਵੱਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵੰਡਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਜਜ਼ਬ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਲਖੜ ਇਕ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਮਨੁੱਖ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਭ ਕੌਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਗੈਰ-ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ-ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਭ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਹਿਮ ਤੋਂ ਵਿਗਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ, ਇਕ ਕੌਮੀਅਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕੌਮੀਅਤ ਨਾਲ ਲੜਾਉਣ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਤੇ ਬੁਰਜ਼ਾ ਖੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜੀਵੰਤ ਹਸਤੀ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ, ਇਨਕਲਾਬ ਪਿੱਛੋਂ, ਲੈਨਿਨ, ਸਟਾਲਿਨ ਅਤੇ ਬਰੇਜ਼ਨੇਵ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਜੋਂ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵੀ ਰੂਸ ਵਰਗਾ ਫੈਡਰਲ ਰਾਜ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੂਸ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਵੀ ਇਕ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਕੌਮੀਅਤ ਕੋਲ, ਪ੍ਰੀਤਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਭੂਗੋਲ, ਸਾਂਝਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕ-ਯਾਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ ਵਰਗੇ ਕੇਂਦਰੀ ਇਲਾਕੇ, ਵੱਖ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। “ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ” ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਸਚਾਈ ਹੈ।

ਪਰ ਸਾਡਾ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਅਤੇ ਜੀਵੰਤ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦਾ। ਹਰ ਕੌਮੀਅਤ ਦੇ ਵਿਗਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਗੋਂ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰਾਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਅਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਗਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਕੌਮ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਉਭਾਰਨਾ, ਇਕ ਕੌਮ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਆਦਿ। ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਚੱਖਟੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਇਕ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਸੰਵਾਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਨੀਤੀਆਂ ਇਸ ਗ੍ਰੋਹ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੇ ਇਕ-ਮੁਖੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਖਲਤ-

ਮਲਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਬਹੁ-ਪਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸਿਰਜਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਨਹਿਰੂ-ਕਾਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਇਕ ਮੁਖੀ ਬਲ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਹੁ-ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਜੋਂ ਫੈਡਰਲ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਘਰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਨੇ, ਪੁਲੀਸ, ਫੌਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਰਤ ਕੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮੁੱਚੀ ਇਕਾਤਮਕਤਾ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਤਾਉ ਅਤੇ ਚਰਿਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਇਕ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ਕਤ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ ਅਗਿਆਨ ਅਤੇ ਨਾ-ਸਮਝੀ ਹੈ। ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਨਹਿਰੂ ਕਾਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਸਵੈ-ਚੇਤਨਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਵਿਚ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਥਲਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿੱਲਾ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚਾ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚੇਤਨਤਾ ਵਧ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੋਗੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਕੇ ਵਾਧੂ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਦਾਈਏ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ-ਮੁਖੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕਾ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਉਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਕਾਸ ਸਥੰਧੀ ਚੇਤਨਤਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਜੀਵੰਤ ਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਚਿਤਰ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਵੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡਾ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਗੋਰਵ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਬਾਰੇ ਵਧੀ ਚੇਤਨਤਾ ਤੋਂ ਕੌਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਚੇਤਨਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀਅਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਕ ਬਣ ਸਕੇ।

ਆਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਤਰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਗਾਸ ਰੋਕਣ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਆਪਣੇ ਵਰਗ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ। ਸਾਡਾ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਜਿਸ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਗੇਰੇ ਫੈਲਾਉ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ-ਮੁਖੀ ਸੰਗਠਨ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

**Find Out More
About**

**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1

ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਵਾਲਾ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਰਕੀਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਛਮ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ-ਗ੍ਰਸਤ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਫੈਡਰਲ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵੱਲ ਸਿਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਾਸਕ ਉਥੇ ਦੇ ਕੌਸਵੇਂ ਜਾਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤੋੜ-ਭੇਨ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਰੋਸ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੌਸ ਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਦੇ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਵਿਚ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਵਿਗਸਣ ਦੇਣ ਦਾ ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰੋਹ ਰੂਸ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਾਂਗ ਸਮਾਜਵਾਦ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਦਾਈਏ, ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਾਂ ਪੱਛਮ ਦੇ ਵਿਕਸਿਤ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੋਹ ਦੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਣਾਈਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਧਨ ਕਿਸੇ ਨਿਆਇ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗ੍ਰੋਹ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਪੜਤਾਲਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਪੰਜ-ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਪਰਲੇ ਦਸ ਫੀ ਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਚੌਥਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦਸਤਕਾਰੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਅਪੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬ ਰਾਹੀਂ ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਜ਼ਾਰ ਉਧਾਰੇ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਪਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਭਾਰਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਲਏ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਘਾਲਣਾ ਵੀ ਘਾਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਣਮਨੁੱਖੀ, ਅਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਿਉਂਦਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਕੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਮਾਡਲ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੈਰ-ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਤੀਜੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗਾਂ ਕੋਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੋਈ ਹੌਂਸਲੇ ਵਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਜੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਬਦਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਘਰ ਬਣਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੂੰ ਹੌਂਸਲੇ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਣਗੇ।

ਤੱਤ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਗ ਹਿੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲਕਸ਼, ਵਿਚ ਪਰਮਾਣਿਕ ਫੈਡਰਲਵਾਦ, ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਕ-ਮੁਖੀ ਬਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਕ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਇਕ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਜਿਹੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਨਾਅਰੇ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ “ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਸੰਵਾਦ”, “ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ”। ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਭ ਰਾਜ ਸਵੈ-ਚੇਤਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਜਾਂ ਕੌਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲਹਿਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਭ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਆਦਰ ਮਾਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਂਗ ਸਭ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਮੀਜ਼ੋ ਬਾਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਿ-ਵਾਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਇਵੇਂ ਹਰ ਕੌਮੀਅਤ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੈਡਰਲ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਧ੍ਰੋਹ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੁਚਲਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਮੀਜ਼ੋਆਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਰਾਜਸੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਲਚਕ ਆਉਣ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਲਚਕ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਾਨਕਤਾ ਫੈਲੇਗੀ, ਪੁਰਾਣਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਵਾਸੀ ਵੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਜ਼ਾਰਾਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਬੇਕਰਕ ਇੱਛਾ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਮੀਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੁਵਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ) ਨੂੰ ਸਿੱਖ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਬੁੜ੍ਹ-ਪੂੰਜੀਏ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦਾ ਰੋਸ ਹੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਸ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦਸਤਕਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਕਰਮ ਵੀ ਚੁੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੋਸ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਦੀ ਗੇਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰਰਾਜਨੀਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਾਰਨ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ “ਰਾਸ਼ਟਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ” ਕਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਸਾਰ ਲੈਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਥੱਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੂੜ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਦ ਵੀ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਭੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਾਣੀ ਆਰਥਿਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਠੀਕ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਯੁਵਾ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਬੇਅਰਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਜਾਂ ਫੌਜ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦਸਤਕਾਰੀ ਪਛੜੇਵਾਂ ਵੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਦਮਨ-ਢੰਗ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਇਜ਼ਾਰਾਦਾਰੀ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਰੂਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਖੁਆਬ ਅਤੇ ਹਸਤੀ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚੋਂ ਝਲਕ ਸਕਣ ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਚਕਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦਾ ਰਾਹ ਸਪਨਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ “ਇਕ-ਕੌਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ” ਅਤੇ “ਇਕ-ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ” ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਅਲਾਪਣੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਅਜੋਕੀ ਚੇਤਨਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਸ਼ਾਂਤ ਰਹੇਗਾ। ਰੂਸ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਲਚਕ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦ-ਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸੋਮਾ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਕ ਗ੍ਰੋਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਣਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਲੋਭ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉਜਲਾ ਨਹੀਂ।

ਇੱਕ ਨੂਰ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਰੀਰ

ਇੱਕ ਨੂਰ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ
ਹੁਣ ਨੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ !

ਰਹਿਮਤ ਜੋ ਮੰਗਦਾ ਸੀ
ਦਸਮੇਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋਂ
ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਨਿਡਾਵਰ
ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ!

ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਜਿਸਮ ਤੋਂ
ਤਾਂ ਮੁੱਕਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਹਬਰੀ ਲਈ
ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਗਈ ਹੈ
ਹੋਇਆ ਕੀ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ
ਕੋਈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?
ਉਹ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ
ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ
ਕੋਈ ਰਾਜ ਦਸ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੋਈ ਛੋਹ ਲਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਾਹ-ਰਾਹ ਤੇ
ਦਸਤੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ !

ਪੰਨਾ 22 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਰੋਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਅਵਸਥਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ, ਨਿਕਟਵਰਤੀ, ਸਾਕੂ-ਸੰਬੰਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਵਿਰਲਾਪ, ਭੁੱਬੀ ਰੋਣ ਅਤੇ ਚੀਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਖਣ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਾਲਜਾ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਦੁਖੀ ਮਨ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਹੌਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਉਤੇਜਿਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਕਾਸ-ਸਾਧਨ (Outlet) ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਿਰਿਆ ‘ਸਿਫਟੀ ਵੈਲਵ’ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ, ਬੌਂਦਲਾ ਕੇ, ‘ਪਥਰਾ ਜਾਣ’ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੁਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਆਪੇ ਦੀ ਰਸਮ ਵੀ ਇਸੇ ਫਲਸਫੇ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਤ ‘ਤੇ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੋਣ ਨੂੰ ਸਿਆਪਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਿਆਪੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇਕ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ (Trained) ਨੈਣ ਕਰਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੋਲਾਂ (ਕੀਰਨਿਆਂ) ਰਾਹੀਂ ਕੰਧਾਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਰੁਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਦਾ ਮਨ ਹੌਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਧਾਰ ਖੁੰਡੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਰੋਣਾ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਜ਼ਮੂਦਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਖੱਬੀ-ਖਾਨ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਨਪੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਪੈਣਾ ਵੀ ਰੋਣ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜੇ ਰਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਹੋਏ ਕਾਰੇ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰ ਦਰਜ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੋਣਾ ਅਰਥਹੀਣ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਰੋਣ ਵਿਚ ਵੀ ਭਲਾਈ ਹੈ। ਦੁਖ ਦਰਦ ਦੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਰੋਣ ਦਾ ਪੱਲਾ ਢੜਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਸੂਲਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਬੇਮਤਲਬਾ ਰੋਣਾ, ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰ ਖੁੰਡੀ ਤੇ ਵਾਰ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਹਿੰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਮੁਸਕਾਹਟ

ਪੌਣਾਂ 'ਚ ਰਲ ਗਈ ਹੈ

ਆਵਾਜ਼ ਤਮ ਗਈ ਹੈ

ਜਾ ਕੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਹੁਣ ਬੇਸੁਮਾਰ ਹੋ ਕੇ

ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ

ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਰਾਮਤ

ਤੋਂ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਰਦਮ

ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਨਜ਼ਾਰਾ

ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਚ ਤਾਂ

ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਰਲ ਗਿਆ ਹੈ

ਆਪਾ ਮਿਟਾ ਕੇ ਕੋਈ

ਇੱਕ “ਅਨਲਹਕ” ਕਹਿ ਕੇ

ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ !

ਇੱਕ ਨੂਰ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ

ਹੁਣ ਨੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ।

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060

Patriotic Tradition of Punjab

As early as in mid-twenties the radical revolutionaries participated in the elections of the SGPC and this trend persisted till mid-fifties when the communists contested these elections on the basis of a broad-based platform, called Sadh Sangat Board. In a SGPC meeting in January 1926, Bhag Singh Canadian with his supporters of 50 to 60 members staged a walk out and formed a parallel committee. Bhag Singh Canadian became the president of this committee and Mangal Singh was elected as its general secretary. What is important to note in this connection is that this faction drew its strength primarily from the rural areas. The main support of the other faction was from among the non-Jats and the erstwhile princely

areas of Punjab, known as Malwa belt. If on the ideological plane no clear line of demarcation emerged among the three main anti-imperialist segments of Punjab—the Congress, the Akalis and the leftists including the communists in the consciousness of the people throughout the first four decades of the present century, no organised attempt was made to build an independent party of the lower strata of the peasantry on the basis of economic demands.

This particular aspect needs to be emphasised because after the first War of Independence of 1857, the British colonial rulers were following a well designed policy of keeping Punjab economically backward. The British colonial rulers had decided to make the pauperised peasantry of this state as the main recruiting base for its armed forces, both for the suppression of the national movement and extension of its colonial empire.

There is a myth that Punjab was and still is a land of undifferentiated peasant proprietors. There is also no doubt that after the partition of Punjab in 1947, the rehabilitation policy was pursued in such a manner that as compared to the united Punjab, the concentration of land decreased. However, the stock reality remains that in 1925, 58.3 per cent of the land owners owned less than five acres of land, had average holdings of 2.6 acres and cultivated 12 per cent of the total land. 26.2 per cent of the owners with holdings between 5 to 15 acres owned 26.6 per cent of the land. On the other hand, 3.3 per cent of the landlords with holdings of over 50 acres owned 25.7 per cent of the land, while 7.5 per cent of the owners with holdings of 20 to 50 acres possessed 27.2 per cent of the land. This means that 10.8 per cent of the land owners owned 52.9 per cent of land in the united Punjab. Thus, these landlords constituted the main social base of the colonial rulers.

This feature of land relations should also be seen in the context of the fact that Muslims played a

predominant part as leaders of the uprising of 1857-59 as against the role played by the Rajas of Nabha, Jind and Patiala, who guarded the highways of the Punjab. Muslims, particularly from Bihar, UP and Delhi became suspects in the eyes of the colonial masters. They were prevented from entering government jobs, particularly the army. Nevertheless over the years, politically backward districts of Punjab—Jhelum, Campbellpur, Sargodha, Rawalpindi etc became the main recruiting centres along with some districts in east Punjab in general and the princely states now mainly located in what is called the Malwa belt, in particular.

What emerges from this analysis is that the organised peasant movement remained confined only to left nationalist political demands and did not raise the question of land reforms till 1947. This is the harsh reality of peasant movement and its leadership. The foremost, universal and the most consistent demand of the peasant struggle in the entire pre-independence period was mostly for the reduction of land revenue and abiana—water rates. The only exceptions to this were the Nilibar, Montgomery and Multan movements organised to defend the interests of the tenants for reduction of rent, a minimum share of 50 per cent of the produce and anti-ejection. These struggles threw up new leaders like Ataulah Jehania and Wadhawa Ram. All the same, the social thrust of the peasant movement in Punjab was directed towards three basic directions. The mobilisation of the rural people in the various agitations, public meetings, conferences and jathas was largely limited to the small Sikh Jat peasant—proprietors of central Punjab. Firstly, the peasant movement was confined on the whole to the small peasant—proprietors or petty land owners. Secondly, it was largely limited to the Sikh peasants; the participation of the Muslim peasants and Hindu peasants remained only marginal. Thirdly, it was concentrated in the districts of the Central Punjab: Lahore, Amritsar, Jullundur and Ferozepore, and to a certain extent Ludhiana and Hoshiarpur and Lyallpur canal colonies.

There is yet another aspect of this situation. The problem of rural indebtedness in Punjab was as acute as elsewhere in the country. In 1921, the total agricultural debt in Punjab amounted to Rs 90 crore. In 1929, in the Punjab Banking Enquiry Committee came to the conclusion that the total debt of the province was no less than Rs 135 crore. This meant an increase of full 50 per cent on the total debt in 1921. This debt swelled to Rs 200 crore. This meant that there was an annual recurring burden of Rs 36 crore on the agricultural population as against the average

annual land revenue of some Rs 4 crore.

Against this growing rural indebtedness, there was no organised movement at any stage. As a matter of fact, when the Punjab Relief of Indebtedness Act, 1934 and the Punjab Debtor's Protection Act of 1936 were passed by the pro-landlord Unionist ministry, the urban Congress leaders who controlled the Punjab Beopar Mandal opposed these measures and organised state wide agitation. This alienated the entire peasantry from the Congress and other secular forces in the state. In political terms it widened the gulf between the Hindu traders and money-lenders and the peasantry. This in turn consolidated the hold of the landlords over the lower strata of the land viewing class.

All these factors led to a situation in which the Muslim peasantry of West Punjab came under the influence of Muslim communalism and peasantry of south-eastern Punjab, which now constitutes Haryana, was dominated by the Hindu Jats. The hold of Akali communalism over the Sikh peasantry also increased. It is this colonial heritage which we carried forward in the post-independence period, a heritage which arose from the failure to forge political, economic and ideological struggle against communalism and parochialism.

ਗੁਜਰਲ

ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਇਲਟੀ

ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੇ ਕੰਡੇ ਬਖੇਰੇ ਖਿਲਾਰੇ
ਮਗਰ ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਨੇ ਰਸਤੇ ਸੇਵਾਰੇ।

ਮੇਰੇ ਜਖਮ ਸੋ ਜਾਣ, ਆ ਪਤਝੜੇ ਤੂੰ,
ਪਰੇ ਹੋ, ਚਲੀ ਜਾ, ਤੂੰ ਏਥੋਂ ਬਜਾਰੇ।

ਹਵਾਵਾਂ ਦਾ ਡਰਨਾ ਤੁਹਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ
ਉਹ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਕਿਨਾਰੇ ਕਿਨਾਰੇ।

ਸਿਤਮ ਦਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੈਨ ਮਿਲਿਆ
ਸਦਾ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।

ਖੁਦਾਇਆ, ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਮਾਣਾ
ਫੁੱਲਾਂ ਹੀ ਖੋਹਦਾ ਪਿਆ ਹੈ ਨਜ਼ਾਰੇ।

ਇਹ ਪੀਂਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਸਿਆਹੀ ਸਦਾ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਐਵੇਂ ਹੋਏ ਦਿਹ ਰੋਜ਼ਨਾ ਸਿਤਾਰੇ।

ਆਲਮ ਨਾਤਵਾਨੀ ਬੇਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਪੀੜਾ
ਬਣੇ ਨੇ ਬੁਢਾਪੇ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਤਾਰੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੀ 'ਪ੍ਰੇਮ' ਡੇਰਾ ਸੀ ਲਾਇਆ
ਕਿਵੇਂ ਦਿਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਲਾ ਹੁਣ ਵਸਾਰੇ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ?

ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਹੋਰ ਹੈ :

ਹਿਪਨੋਥੈਰੇਪੀ

ਦਮਾਂ, ਦਰਦ, ਨਸ਼ਾ, ਵਜ਼ਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਚਿੰਤਾ, ਕਰੋਧ, ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ, ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਦਾ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਇਲਾਜ !! (ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਿਆਂ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਡਰ ਭੈ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਗ਼ਲਤ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣੀ ਆਦਿ : ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਨਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ

ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

(403) 791-5105/2571

ਐਡਮਿਟਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ (ਸਿਰਫ਼ ਵੀਕਐਂਡ ਤੇ ਹੀ)

**BOMBAY
SWEETS**

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

ਫਿਲਮ-ਲੋਕ

ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ

ਮੁਖਤਾਰ ਗਿੱਲ

ਵੀ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਗੌਰਵਮਈ 'ਦਾਦਾ ਫਾਲਕੇ ਸਾਹਿਬ' ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦਾਦਾ ਫਾਲਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਿਤ ਚੇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਭਿਨੈ ਲਈ ਆਇਆ ਯੁਵਕ ਇਕ ਦਿਨ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਫਿਲਮ ਸਾਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚਲਣਗੇ।

85 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪ੍ਰਭਿਤਾ ਦੇ ਧਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਅਜਿਹੇ ਫਿਲਮਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।

12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਬਾਲ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਨਾਮਣਾਂ ਖੇਡ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਫਿਲਮ 'ਸੁਰੇਖਾ ਹਰਣ' ਵਿਚ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਏ। ਉਹਨਾਂ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ। ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਪੇਂਟਰ ਦੀ 'ਸਾਬਕਰੀ ਪਾਸ਼ੂ' ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਡਾ. ਕੋਟ ਕਿਸ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ' ਵਿਚ ਕੋਟਨਿਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬਤੌਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ 1936 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ 'ਸ਼ੰਤ ਤੁਕਾ ਰਾਮ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਬੇਹਤਰੀਨ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਕੋਲ ਸੂਖਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਕ ਵੀ ਹੈ, ਵੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਨੇਤਾ ਜੀ ਪਾਲੇਕਰ' ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਬਣਾਇਆ।

ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਫਿਲਮ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਤੇ 'ਚੰਦਰ ਸੇਨਾ' 'ਰਾਣੀ ਸਾਹਿਬ' ਆਦਿ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਮਰਾਠੀ ਫਿਲਮ 'ਅਯੁਧਿਆ ਕਾ ਰਾਜਾ' ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਦੁਰਗਾ ਖੇਟੇ ਸੀ।

ਵੇਸਵਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਚਾਈਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫਿਲਮ 'ਆਦਮੀ' ਬਣਾਈ। ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ 'ਪੜ੍ਹਸੀ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ।

1950 ਵਿਚ 'ਝਨਕ ਝਲਕ ਪਾਇਲ ਬਾਜੇ' ਨਾਂ ਦੀ ਟੈਕਨੀਕਲ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ 'ਰਾਜ ਕਮਲ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ 'ਸ਼ੰਕੁਤਲਾ' ਬਣਾਈ। ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ 'ਦੇ ਆਖੇ ਬਾਰਾਂ ਹਾਥ' ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਆਤਮਿਕ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ (ਇਹ ਵੀ ਟੀ. ਵੀ. ਤੇ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ) ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਨੁਕਰਾ ਇੱਕ ਅਫਸਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸਰਵ ਉਤਮ ਫਿਲਮ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਬਰਲਿਨ ਫਿਲਮ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਨਾਰੀ ਮੁੱਕਤੀ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ 'ਕਮਲਾ' 'ਦਾਮੁਲ' ਆਦਿ ਪਰ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਨੇ 1936 ਵਿਚ 'ਅਮਰ ਜਯੋਤੀ' ਨਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਤਸਕਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਰਗਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਹੋਏ ਤੇ 'ਅਪਨਾ ਦੇਸ਼' ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਦਹੇਜ਼ ਵਰਗੀ

ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ

ਮਾਰੂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਤੀਨ ਬੱਤੀ ਚਾਰ ਰਾਸਤਾ', 'ਦਹੇਜ਼' ਅਤੇ 'ਸੁਭਾ ਕਾ ਤਾਰਾ' ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿਤਾ।

ਸ਼ਾਂਤਾਰਾਮ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ, 85 ਸਾਲ ਉਮਰ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਅਜੇ ਥੱਕੇ ਨਹੀਂ, ਹਿੰਮਤ ਹੈ, ਲਗਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਰ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਿੱਪਲ, ਹੋਮਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ

ਡਿੱਪਲ ਕਪਾਡੀਆ, ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਲਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ੋ ਦਿਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ

ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿੱਪਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੁੱਛਣ ਹਨ, ਉਹ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਵਧੀਆ ਹੋਟਲਾਂ 'ਚ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਕਰਨਗੇ, ਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਪਾ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਐਸ਼ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਇਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ।

ਫਿਲਮਾਂ ਨੀਰਜਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ

ਨੀਰਜਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਉਸ ਪੈਨਐਮ ਵਿਮਾਨ ਦੀ ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਾਚੀ ਵਿਚ ਅਗਵਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬੰਬਈ ਦੀ ਹੁਸੀਨ ਕੁੜੀ ਨੀਰਜਾ ਮਿਸ਼ਰਾ...

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 27 'ਤੇ

FOR THE SOUTH
ASIAN COMMUNITY

SOUTHERN TELEVISION SHOW
GOOD NEWS FOR
THE SOUTH EAST ASIAN COMMUNITIES
LIVING IN BAY AREA

A new kind of television show on Cable Channel 25 can be seen on every Saturday at 6 p.m. regularly full of entertainment, excitement and music. Presents educational and informative program concerning our community's day to day life.

Producer and host: Irfan Ali

KEEP LISTENING TO SABRUNG RADIO & TELEVISION PROGRAM

TELEVISION
(415) 928-1650

SATURDAYS
6:00 p.m.

CHANNEL 25 CABLE
KUSF 90.3 FM

Sabrunگ شهر میں اپنی نوعیت کا واحد

RADIO PROGRAM
SUNDAYS
10-12 NOON

KUSF
90.3 FM

ਚੰਬਲ ਦੇ ਡਾਕੂਆਂ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ

ਚੰਬਲ ਦੇ ਡਾਕੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਤੁਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਫੁਲਾਂਦੇਵੀ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਗੀਟਾ

ਭਾਦੁੜੀ ਨੇ ਫੁਲਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫੁਲਾਂ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭੇਜੀ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਫੁਲਾਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸ ਦਾ ਰੋਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਫਿਲਮ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ 'ਚੰਬਲ ਕਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਡੈਨੀ ਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੰਬਲ ਦੇ ਇਕ ਡਕੈਤ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਡੈਨੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭੇਜੀ ਹੈ।

ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕਿਉਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ?

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਨੇ ਟੂਟੂ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਹੋਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਲੋਕ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਹੋਰਾਨ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ, ਉਸ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਦਰਦ ਹੈ। ਟੂਟੂ ਸ਼ਰਮਾ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੰਦਨ ਹਨੀਮੂਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ।

ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਛੋਟੀ ਹੀ ਪੈਨਐਮ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਇਕਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬੀ. ਏ. ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਲਵੇ, ਅਜੇ ਉਹ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਾਡਲਿੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਰਾਜਕਪੂਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ

'ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਗੰਗਾ ਮੇਲੀ' ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜਕਪੂਰ ਨੇ ਅਥਾਹ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ। ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਰਾਜਕਪੂਰ ਨੇ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਰਖਿਆ ਹੈ, 'ਘੁੰਗਟ ਕੇ ਪਟ ਬੋਲ' ਇਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਰੋਮਾਂਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਨਾਇਕਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੈ।

ਪਰਸੀਸ ਖਮਬਾਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ

ਪਰਸੀਸ ਖਮਬਾਤਾ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਇਕ ਚੰਗੇ ਪਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਉਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਕ ਡੀਟੈਕਟਿਵ ਏਜੰਸੀ ਵਿਚ ਉਹ ਪਤੀ ਲਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾਰਿਨ ਪਾਰਿਖ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਗੁਜਰਾਤੀ ਹੈ।

ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ

ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇ। ਸਮਿਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਰਾਉ ਪਾਟਿਲ ਵੀ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਵਜ਼ੀਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਿਤਾ ਪਾਟਿਲ ਮਾਂ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਗੌਰ ਕਰੇਗੀ, ਉਸ ਲਈ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਕਰਾਈ ਜਾਏਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਨਹਾਟਾ ਤੇ ਜੈਪ੍ਰਦਾ ਦੀ ਜੋੜੀ

ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਚਰਚਾ ਛਿੜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੈਪ੍ਰਦਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਨਹਾਟਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਨਹਾਟਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਨਹਾਟਾ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਪ੍ਰਦਾ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈਪ੍ਰਦਾ ਨੇ ਵੀ ਮੰਗਲਸ਼ੁਤਰ ਪਹਿਨ ਲਿਆ ਹੈ।

ਦੀਪਤੀ ਨਵਲ ਬਹੁਤ ਮੋਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਦੀਪਤੀ ਨਵਲ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਗਰਭਪਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਬੜੀ ਉਦਾਸ ਵੀ ਹੋ ਤੇ ਮੋਟੀ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦੀਆਂ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ, ਪਰ ਦੀਪਤੀ ਨਵਲ ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁਣ ਹੈ, ਉਸ ਰੂਪ ਨੂੰ ਉਹ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਪਦਮਨੀ ਕੋਹਲਾਪੁਰੀ

AIR-INDIA ANNOUNCES INDIA TWO WAYS.

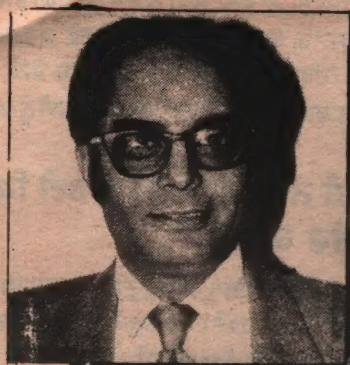
We want to make it as convenient as possible for you to fly Air-India to India. So we suggest you leave any day of the week and choose

1. Fly to New York and connect with Air-India's 8:15 nightly departure for Delhi or Bombay.
2. Fly to London or Paris and pick up Air-India there.

AIR-INDIA
WE'RE YOUR AIRLINE

See your Travel Agent and make your reservations now.

ਸਰੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੋਰ
ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ-ਫਰਨੀਚਰ

ਮਿਸਾਲ-ਤੋੜ ਸੇਲ ਵਿਚ
ਹੁੰਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪੁਜੋ

ਲਓ ਜੀ
ਦੀਵਾਲੀ ਲੰਘ ਰਾਈ
ਅਜੇ ਵੀ
ਗਿੱਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ
ਮਿਸਾਲ-ਤੋੜ ਸੇਲ

ਜੋ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਬੜੇ ਧੁੰਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ

- ਭੈਣੋ ਅਤੇ ਭਰਾਵੋ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਗਿੱਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲ-ਤੋੜ ਸੇਲ ਲੱਗ ਰਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਭ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀ ਮਿਸਾਲ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ

- ਕਿ ਗਿੱਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ 9 ਪੀਸ ਡਾਇਨਿੰਗ ਸੈੱਟ ਇਕ 1400 ਦਾ ਇਕ 1600 ਦਾ ਇਕ 2000 ਦਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਡਾਇਨਿੰਗ ਸੈੱਟਾਂ ਉਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀ ਉਹ ਮਿਸਾਲ ਤੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਕਿਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ

ਧਿਆਨ ਦਿਓ

- ਕਿ ਤਿੰਨ ਪੀਸ ਸੋਫਾ ਸੈੱਟ ਕੋਈ 1000 ਦਾ ਕੋਈ 1200 ਦਾ ਕੋਈ 1400 ਦਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਪਏ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੋਫਾ ਸੈੱਟ ਮਿਸਾਲ-ਤੋੜ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਸਾਲ-ਤੋੜ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

ਜੀ ਹਾਂ

- ਗਿੱਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ 'ਤੇ ਸੌਲਿਡ ਪਾਈਨ ਦੀਆਂ ਬੈੱਡ-ਰੂਮ ਸੁਈਟਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੀਲੀ ਦੇ ਮੈਟਰੇਸਾਂ ਉਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੀ ਮਿਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆ ਜਾਓ !

Something New!
Ask About Our
GILLFORD
FURNITUREMART
CREDIT CARD
SERVICE
APPLY TODAY.

GILLFORD FURNITURE MART
"Better Quality Furnishing at Discount Prices"

Financing Available O.A.C.

13442-108th Avenue, Surrey

Hours: Mon-Fri 10-9. Sat.-Sun. & Holidays 10-6

588-4461

